ԺԳ· ՏԱՐԻ 3735 (Ն· Տ·) 8 ՕԳՈՍՏՈՍ 1896 27 ՅՈՒԼԻՍ 1896 27 ՍԷՖԷՐ 1314 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր ·	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր·

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մեքենաներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ
ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բարիզի մէջ ժողովրդային դասախօսութեանց յատուկ ընկերութիւն մը կայ որուն նպատակն է՝ չափահասներուն բարձրագոյն նախակրթութիւն տալ ձրիաբար, գաւառներուն և մինչեւ ամենափոքր աւաններուն մէջ։ Այս նպատակին հասնելու համար, ընկերութիւնը իր թղթակիցներուն տրամադրութեան ներքեւ կը դնէ դասախօսութեանց համառօտութիւնը կամ կը ղրկէ տպեալ դասախօսութիւններ, արձակ և ոտանաւոր հատուածներ ընթերցանութեան համար և այլն։ 1895—96 տարեշրջանի տեղեկագիրը, որ հրատարակուեցաւ այս օրերս, ցոյց կուտայ ձեռք բերուած նիւթական արդիւնքը։ Անդամներուն թիւը հետզհետէ աւելնալու վրայ է և հրապարակախօսութեանց նիւթերուն մէջ պէսպիսութիւն կը դրուի. դասախօսներուն մեծագոյն մասը ուսուցիչներ են. կան նաեւ նօտարներ, բժիշկներ, փաստաբաններ որոնք ամեն կողմէ սիրայօժար պատասխանած են ընկերութեան հրաւէրին։ Իրաւ է թէ այս ամենը կը կատարուին քիչ մը անկարգ ու դիպուածական կերպով. բայց իր հաստատման թուականը նոր է տակաւին. հազիւ երեք տարի կայ, և արդէն իսկ կրթասիրական հակում մը առաջ բերած է անուս չափահասներուն մէջ։

Ֆրանսիսք Սարսէյ, որ մասնաւոր յօդուած մը նուիրած է այս ընկերութեան, կըսէ թէ ինք սկիզբը հաւատք չունէր անոր ծաւալմանը ու գործունէութեանը վրայ, մանաւանդ թէ կը կարծէր որ դժուար պիտի ըլլար չափահասներ գտնել որոնք ուզէին դպրոցականի մը յարատեւութեամբ հետեւիլ հրապարակային դասախօսութեանց։ Եւ կը խոստովանի թէ սխալեր է եղեր իր ենթադրութեանը մէջ։ Ընկերութիւնը, վերջին շրջանին մէջ միայն, երեսուն հազար «կոնֆերանս» կատարել տուեր է Ֆրանսայի զանազան կողմերը, Ալճէրիա, ու գաղութներուն մէջ։ Ասոնցմէ քանի՞ն օգտակար եղած են, քանի՞ն շնորհիւ ունկնդիրները լուրջ ծանօթութիւն մը կամ նոր գաղափար մը ստացած են. դժուար է ճշդելը. բայց աներեւ է որ ընդհանուր կերպով անոր արդիւնքը շատ աւելի մեծ ու լաւագոյն եղած է քան ինչ որ չէր երեւակայած բարիզցիներուն սկեպտութիւնը։

Երկու տեսակ հրապարակախօսութիւններ կան. անոնք որ մասնաւոր շրջանակի մը ու տեղային նիւթի մը կը վերաբերին, օրինակի համար, երկրագործութեան՝ երկրագործական երկրի մը մէջ կամ ճարտարարուեստութեան՝ ճարտարարուեստ երկրի մը մէջ. տարակոյս չկայ որ ասոնք գործնական օգտակարութիւն ունին և հետաքրքրութեամբ ունկնդրուած են ժողովուրդէն. կը կատարուին նաեւ հրապարակախօսութիւններ ոգելիցին դէմ մաքառելու միջոցներուն, հաւաքածութեան վրայ և այլն. իւրաքանչիւր գաւառ իր պէտքերն ունի որոնց գիտակցութեամբ, դժուար չէ հրապարակախօսին՝ ամբողջ գեղջուկն ուշադիր իր շուրջն հաւաքել։

Յետոյ կուգան այն հրապարակախօսութիւնները որոնք կա՛մ փիլիսոփայական ընդհանուր հարցերու և կամ գրական ու առողջական մասնաւոր նիւթերու կը պատկանին. սխալ է կարծել սակայն թէ ասոնք հետք մը չեն ձգեր չմշակեալ ունկնդիրներու մտքին մէջ. իրաւ է որ, կ'ըսէ Սարսէյ, երբ ունկնդրին միտքը նախնական կրթութեամբ ու կարգ մը ծանօթութիւններով պատրաստուած չէ ադոնց, խօսուածները շուտով կ'ելլեն մտքէն կամ բնաւ չեն մտներ հոն. միայն թէ, սա առաւելութիւնը կունենան որ տարտամ հետաքրքրութիւն մը կ'արթնցունեն ու սորվելու փափագ մը. կը ցնցեն գեղջուկներուն թմրած միտքերը, փոփոխութիւն մը կ'ընծայեն անոնց սովորական զբաղումներուն մէջ՝ զուտ կեանքի նիւթականին վերաբերող. ու ազնիւ ձգտումներու, զարգացման ու բարելաւութեան ներշնչումը կուտան անոնց որ գլուխնին գետին խոնարհեցուցած են օրն ի բուն։

Եթէ պզտիկ տղաքներ ունիք, ուշադրութեան առած էք անշուշտ սա պարագան թէ, անոնք որոնց հետ շատ կը խօսակցին, աւելի սուր միտք մը կ'ունենան և աւելի թեթեւ բառեր կը գործածեն, թէեւ երբեմն առանց իմաստն իսկ գիտնալու, այն պատրանքը տալով թէ իրենց մատաղ ուղեղին մէջ գաղափարներու սկրուն փթթում սկսած է։ Ընդհակառակն, այն տղաքները որոնց ծնողքը անտարբեր են, լռակեաց կը մնան. դժուարաւ խօսիլ կը սորվին և կարծես անոնց գաղափարները կը սահմանափակուին իրենց անմիջական պէտքերուն մէջ. ապուշ երեւոյթ մը կ'ունենան. շատ անգամ կը բաւէ որ տարեց և ուշիմ ընկեր մը խօսակցի հետերնին, և բոց մը կը ցոլայ անոնց աչքերին մէջ ու մուգը որ պատած էր անոնց միտքը, կը փարատի։

Նոյնը չափահասներուն վրայ ալ նոյն ներգործութիւնը տեղի կունենայ, երբ դասախօսութեան մը ներկայ կը գտնուին։ Կրնայ ըլլալ որ ճիշդ ու որոշ բան մը չի հասկնան ըսուածներէն, բայց բառերը զոր առաջին անգամ կը լսեն, քաղցրահնչիւն կը թուին իրենց և խորհրդածելու կը մղեն, ինչ որ իրենց սովորութեանց մէջ չկայր. տուն կը դառնան՝ առանց աւելի բան մը սորված ըլլալու, բայց միտքերնին սրուած ու սրտերնին բարախուն։ Խօսակցութեան նիւթ մը գտած են. եթէ ուզեն իրենց կնոջ կամ դրացիին պատմել դասախօսութիւնը զոր լսած են, հակառակ կողմէն ու սխալ պիտի պատմեն. բայց ինչ փոյթ. եթէ իրենց գիտցածին քանակը աւելցած չէ, գոնէ մտքին կամ յիշողութեան որակը բարւոքուած է. և այս իսկ մեծ արդիւնք մը չէ՞ գեղջուկներուն համար։

ԳԱՒԱՌԱՑԻՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Պանտրմայի մեր Թղթակցէն.

Երեք տարիէ ի վեր կիսաւարտ մնացած աղջկանց դպրոցին շինութեան համար վերջապէս Առաջն. Տեղապահ Տ. Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան անդուլ ջանքով յաջողեցաւ գործնական կարգադրութեանց սկսիլ։ Եկեղեցին վերնատունը խեղճ մատաղ աղջիկներ ձմրան ցուրտին դողդղալէ ետք՝ ամրան տաքերուն ալ հեղձուցիչ այդ մթնոլորտին մէջ խամրիլ սկսան։ Ասկէ առաջ գրած էի արդէն։ Պանտրմա՝ բաղդատմամբ ուրիշ տեղերու՝ մտաւորական աւելի զարգացեալ վիճակ մը ունի։ Տնտեսապէս ալ լաւ։

Երեկ ազգը քարոզէ մը անմիջապէս վերջ, Տեղ. Հայրը կոչում ըրաւ, հաւաքեց գլխաւոր ազգայինները և անոնցմէ նոր մասնախումբ մը ընտրեց, զգացնելով գործին անմիջական կարեւորութիւնը։ Անդամներն են, Տեարք՝

Յարութիւն Տ. Փափազեան, Թագւոր Ռըբաթեան, Յովհ. Լուսինթաղեան, Գրիգոր Չիլինկիրեան, Աւետիս Կէլէպօլեան, Յովհ. Ճիվէլէկեան, Գէորգ Խանըքեան։

Չորս ժամու նիստ մը գումարեցին և անմիջապէս որոշեցին տեղւոյն ճարտարապետը ղրկել՝ որոշելու համար թէ որչա՞փ դրամ կ'արժէ։ Ոմանք քարուկիր, ոմանք ալ փայտէ շինելու կողմն են։ Տեղապահ Հայրը շեշտեց սա կէտին վրայ թէ ինչ ալ ըլլայ, օր առաջ սկսելու և աւարտելու է։ Եւ գործի սկսան։ Փափազ, Խանըք կայ, սակայն ուղղող ձեռք մը պէտք էր։ Սա որոշ է թէ գործը կարող անձնաւորութեան մը ձեռքն է հիմա։ Ինչ ալ ըլլայ, կը փափագինք և կը յուսանք որ առանց ժամանակ կորսնցնելու՝ Պանտրմացին իր զաւակները ազատէ այդ շէնքէն։

ՄԻԹՎԱՅՏԱ
ԵՒ ԻՐ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

Միթվայտա կը գտնուի (Քէմնից—Ռիզա—Բեռլին) գծի վրայ, առաջինէն կէս ժամ, երկրորդէն 2 ժամ, երրորդէն 4 ժամ հեռի է. ունի 14,000 բնակիչ որոց մեծամասնութիւնը կը կազմեն ուսանողներն ու բանուորները. քաղաքը յայտնի իր համալսարանէն ունի բարձր աղջկանց վարժարան, միջնակարգ վարժարան տղայոց համար ու նախակրթարաններ. ունի թուով մօտ 30—35 գործարաններ, շոգիի ու ջրի բաղնիքներ, գոթական ճարտարապետութեամբ շինուած լուտերական եկեղեցի մը, կաթոլիկներու կրօնական արարողութեան համար Համալսարանը. իսկ միւս կրօնական արարողութեանց համար Քէմնից։ Կը գտնուին 7 մասնագէտ բժիշկներ որոնց կարելի է վստահիլ հիւանդութեանց ժամանակ։ Հիւսիս-արեւելքէն կը հոսի Չոփաու գետը որ պատառելով համանուն անտառապատ գեղեցկատեսիլ ձորը կ'ընդհատանայ դէպի հիւսիս-արեւմուտք, յետ թողլով բնակչաց խանդն ու խինդն որոնց այնքան արժան զբօսավայրեր կ'ընծայէ։ Ունի լճակ մը անտառներով շրջապատուած ուր կարելի է ձմեռը չմշկել ու ամառը նաւարկել։ Ուսանողութեան խիստ յարմար քաղաք մ'է ուր կարելի է անվրդով աշխատիլ, առանց մոռանալու մարմնոյ կազդուրման համեստ միջոցներն։

Համալսարանը որ շատ յարմար դիրք մը կը գրաւէ քաղաքում՝ շրջապատուած անտառով մը յետուստ ու արհեստական պարտէզով մը յառաջակողմէն, հիմնուած է 1867 մայիս 8ին. քաղաքին կը պատկանի ու բոլորովին անկախ լինելով կեդրոնէն, յանձնուած է բանգէտ ու գործունեայ Հոլցտ մեքենագիտութեան ճարտարագէտ մը որուն կեանքի միակ նպատակն է կարծես՝ այս համալսարանը շէնցնել։

Շրջանաւարտ մը կ'ստանայ մեքենագիտութեան և ելեկտրագիտութեան ճարտարագէտի վկայական. համալսարանն ունի ընթերցարան մը որ մասնագիտական ու քաղաքական 150 տեսակ զանազան լրագրաց և զանազան երկրի լրագիրներ կը պարունակէ, նաեւ գրադարան մը ուր 8000 կտոր գիրք կը գտնուի. ուսանողն ազատ է թէ՛ առաջինէն թէ երկրորդէն օգտուելու։ Երկու շէնքի բաժնուած է. մինչ մին իւր հօլով ու վիթխարի դիրքովը կը պարծի, միւսն աւելի ապարանքի մը երեւոյթն ունի, որ պատիւ կը բերէ համալսարանի ճարտարապետ տաղանդին, վերջինը յատկացած է ելեկտրագիտութեան գործնականին որ ներքնայարկում ունի 15 ձիու ուժ ունեցող երկու Բենզինի մօտոռներ որ կը ծառայեն ելեկտրականութիւն ժողովելու. ամբողջ շէնքը կը լուսաւորուի ելեկտրական լոյսով ու երկու շէնքերն ալ կը տաքցուին շոգիով։

Ունի մասնագէտ 50 ուսուցիչներ եւ փոխ-ուսուցիչներ կամ տիտղոսաւոր ուսուցիչներ, համալսարանի իբր դասագիրք գործածած գրքերուն հեղինակներն ամենքն ալ այդ ուսուցիչներ են որք կենդանի խօսուն ապացոյցներ են հեղինակներու տաղանդին ու կարողութեան. համալսարանը կը հետեւի որոշեալ օրինաց որոնցմէ ոչ մէկ պարագայի մէջ չի շեղիր, հաւատարիմ մնալով իւր կոչման։ Ունի մօտ 1600 ուսանող որք հետաքրքրելի հակասութիւն մը կը կազմեն, ցեղի, հասակի, տարիքի, լեզուի, Գերմանիոյ բոլոր մասերէն, Հոլանդայէն, Զուիցերիայէն, Հոլանտայէն, Լիւքսէնպուրկէն, Մեծն Բրիտանիայէն, Տանիմարքայէն, Նորվեկիայէն, Ռուսաստանէն, Տաճկաստանէն (3 հայ), Ռումանիայէն, Սերպիայէն, Պուլկարիայէն, Իտալիայէն, Գաղիայէն, Սպանիայէն, Յունաստանէն, Պելճիքայէն, վերջապէս Ասիայէն, Ճավա՝ Հնդկաստանէն։ Աֆրիկայէն Եգիպտոս։ Աւստրալիայէն՝ Վիքթօրիա։ Ամերիկայէն Միացեալ Նահանգներ, Բրազիլիայէն, Կուատեմալայէն, Արժանթինէն, Չիլիէն, Գոլումպիայէն։ Իսկ տարիքներու հակասութեան նայելով 16էն մինչ 58 տարեկան ուսանող կայ։ Ունի 3 ուսման ընթացք, Ա. 5 վեցամսեակ, Բ. 6 վեցամսեակ, Գ. 3 վեցամսեակ. առաջին երկուքը մեքենագիտութեան եւ ելեկտրագիտութեան ճարտարագէտներու համար է իսկ Գ.ը գործավարպետներու համար։ Աւանդելի ուսումներն են՝ ցուցակում նշանակուած ուսումները։ Մուտքը կը լինի տարին 2 անգամ Ապրիլի կէսին և Հոկտեմբերի կէսին, ուսանող մը 15 օրուայ համալսարանում աւանդուող դասաւանդութիւնէ մը յետոյ կրնայ հետեւիլ վերեւ յիշուած ընթացքներէն որ և իցէ մէկին։ Ընդունուելու համար անհրաժեշտ է 16 տարեկանէն վեր լինիլ, գործնական աշխատած լինիլ, առ նուազն մէկ տարի, և միջնակարգ վարժարանի մը վկայական՝ հանդերձ ծննդեան վկայականով։

Ինչպէս ծրագրում կը տեսնենք, եթէ փափաքող մը բնաւ գերմաներէն չի գիտեր ինչպէս մէկը կը պատահի, կրնայ Ա. ուսման ընթացքին հետեւիլ և առաջին վեցամսեակը կրկնելով 3 տարուայ ընթացք մը ունենալ. մասնաւոր գերմաներէնի դասեր կը տրուին զրոյցներու համար։ Իբր 6 ամսեայ ուսման վճարում պէտք է վճարել 130 մարկ կամ $7^1/_2$ օսմ. ոսկի, որմէ 6 մարկը մուտք ու 4 մարկը լրագրի ու գրադարանի գործածման. Միացեալ դրամի մէջ է նաեւ կեանքի ապահովագրութեան ծախքն։ 40—50 մարկ. գրքի տետրի են.) 300-500 մարկ ապրուստ. Գ. վեցամսեակէն սկսեալ կաւելնայ 20 մարկ որը ելեկտրականութեան գործնականին կը վերաբերի, եթէ ուսանողը գերմաներէնէ դատ լեզու մը ալ կ'ուզէ սորվիլ 20 մարկ եւս պէտք է վճարէ, այսպէսով 84 ոսկիի կամ 1400 մարկի տարեկան գումար մը կը գոյանայ, սակայն խնամ կարգադրութեամբ կարելի է 60-70 ոսկիով տարեկան հաշիւ մը ունենալ։

Գ.

ՏԻՐԱՑՈՒՆ ՈՒ ԺԱՄԿՈՉԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԲ.

Այն օրեր երբ Մանիկէն կամ Մրօն կանչուեցաւ ժամկոչութեան, Խէչէն էլ՝ Տ. Գրիգորի միջնորդութեամբ և աշխատանօք, Մուշաղէնի ժամկոչ կարգուած և ընտանիքը հոն փոխադրուած էր։ Ռէս Գրիգոր, որուն համբոյրութիւնն ու ողբատասիրութիւնը ձեռք տուած էր այն ժամանակ, խոճայեր էր Խէչէի վրայ, զինքն ընտանեօք ղրկեր էր իր գոմերէն մէկուն մէջ, և բոլորին ալ իր թոնիրի հացով կը կերակրէր։ Ժամկոչութիւնն ընդունելու համար՝ երբ տուն դարձան, Մանիկէն և կինը չա՛տ մտմտացին, վիճեցան, կռուեցին, այլ չկրցին ճար մը գտնել խոյս տալու համար։ Մէկ կողմէ իրենց քաւոր Խէչէն կար, միւս կողմէ քահանութիւնը։ Կինը կըսէր, մարդ'կա իմ ճժեր անօթի թո'ղ մեռնին և իմ քաւորոյ Խէչէի սիրտը թող չկոտրի մեզմէ, մեր մէջ չոր մը մեռօն կայ, Աստուած պիտի բարկանայ։ Մանիկէն համամիտ էր իր կնոջ. բայց ի՞նչ կրնար ընել, «—Այէ՛կ, ճշմարիտ է, ինչու՞ քաւորիս սիրտն թողում. Աշա ճժեր անօթի են, ի՛նչ սև քանչմ գլխուս։» Վճռեցին որ Խէչոյի սիրտն առնուն և այնպէս տանձնան։ Ուստի Մանիկէն Մուշաղէն Խէչէին գնաց, խնդիրն յայտնեց, և նորա հաւանութեամբ, ըստ տիրացուական ընդունիլ Տ. Ղուկասի պաշտօնները։ ու ժամի բանալիներն առին։ Տ. Ղուկասի հրամանաց ներքեւ էին այլ եւս։ Նորա յանձնուելը ցանկային, որ իրենց զաւակ Վարմարն էլ կարդալ սորվէր, տէրտէրի տանն ծառայելով։ Մենք տեսանք տէրտէրի ընդդիմութիւնն այդ մասին ի վերջոյ Վարմարի մօր խնդրանօք և երեցկնոջ միջնորդութեամբ Տ. Ղուկասն հաւանած էր, և Վարմարն՝ մօր հետ մտած էր անոնց տունը։

Առաջին շաբաթներ Վարմարին դաս տուող կամ հարցնող չեղաւ, նա տէրտէրի հրամանով՝ առաւօտուընէն տուն պիտի գար, մսուրներն աւլէր և յետոյ գառներն պիտի տանէր արածեցնելու։ Երեք շաբաթուան մէջ միայն երկու անգամ Վարմար իր ծամն կտրած էր տէրտէրի տուն, էն էլ մանր տղաքներու հացի փշրանքով, շատ անգամ անօթի կուգար և անօթի կը դառնար։

Մանուշակն Բաղիշոյ չարչիներէն քերական մը գնած էր տղային մէկ քուրք (30) հաւկիթով, և Մանիկէն, որովհետեւ քերականը կը հասկնար, ժամ մը դաս տալէր, և մինչեւ Բէն „ խէն՝ Բոռ, Գիմ, „ խէն՝ Գոռ հասուցեր էր։ Նա երեք շաբաթ տէրտէրի տանը՝ իր գիտցածին վրայ գիր մը չաւելցուց՝ և այս լրումն իր մատղ սիրտը կը վիրաւորէր ու կ'այրէր։ Քանի՛ հեղ նա մօրկանը գանգատած էր, որ խօսի, և իրեն դաս տրուի. ու Մանուշակն տէրտէրին, երէցկնոջ ձեռքն ու ոտքն պագեր էր. սակայն չէին յաջողած, թէեւ տէրտէր ու տղայք, քանի մը դաս տալէր էին իրեն, սուտ ու սխալ, որն ալ զինքը խաբելու համար։ Վարմար գոհ չէր եղած, նա չափազանց կը նեղանար, կ'առնուէր, տեսնելով որ տէրտէրու տղայք՝ փոխերն իսկ կը կարդան ժամ, և ինքն զուրկ կը մնայ։ Տէրտէրն այդպէս կ'ուզէր։

Երկու տարի էտ հային մէջ անցուց և շարչրաւ գառնուկ տղան։

Օր մը սակայն՝ Վարմար չա՛տ կատղեցաւ, տէրտէրի տղան Մկրօն ծաղրեր էր զինքն, «Վարմա՛ր, Վարմա՛ր, կուռացած էր երեսն ի վեր, թէ՛ կրիան ծառ կ'ելնէ, գառն ալ կարդալ կը սորվի։» Լալ-խմմուն գառներ թողեր, ու տուն եկեր էր։ «Յորի՞, բռած էր մօր՝ ես տէրտէրու ճժերուն ժամրագելի եմ, եօթ անուն Սըր Կարապետ, էլ չեմ երթար, անօթի, ծարաւ հովիւ կը հանեն, կարդալ էլ չեն սորվեցներ։» Անկէ յետոյ Մանիկէն ի՛նչ ըրաւ, չկրցաւ տղան հոն ղրկել։

Երեկոյ մը՝ մինչ կէս գիշեր Մանիկէի խրճիթէ ճրագն կը պլպլար, ու այր կին, և Վարմար՝ թոնիրի վրայ նստած կը վիճէին. իսկ փոքրիկներն՝ քնացած էին։

Վարմարի դասալքութեան վրայ տէրտէր և երէցկին սաստիկ սրդողած էին վանքի փոխած օրն՝ գառնուկ մ'ալ կորած էր, ու տէրտէրն բռած էր Մանիկէն, կամ Վարմարն կը բերես գառներու զըլլու, և կորած գառն կը գտնէք, կամ ժամկոչութենէ ձեռք պիտի քաշէք։ Մանիկէն առած էր տէրտէրի բռութիւն, գիտէր որ անպատիժ չպիտի թողու, ուստի երկուքէն կ'ընտրէր մայրն ու տղան, որ հետմահկերպին եղած հրամանին։ «Դու մարդ պիտ չեղնիս Մանիկէ, կը բացագանչէր կինն, ձեռքը շարժելով, երեք տարի է, զիմ հուրն ի հրեղէն տղէն չմայլեցիր վանք մը, տեղ մը, իր արեւուն արեւ ընէր, թողեր ես տէրտէրու ձեռք, ինչ՞ խանի ա՞ւ է, ուրիշներուն արտ ու ափ կայ, մեր ճժերուն մնացեր է կարդալունք մը, որ, այրիս։»

—Կնի՛կ, ասաց նա, հոյերէն ըսեմ, ի՞նչ լեզուով ըսեմ, որ հասկնաս, տէրտէր չուզեց, չուզեց։

—Զուզեր, ես էլ իմ տղէն չեմ թողուր երթայ, արեւով անօթի պահեմ, պիտ կարդացնեմ և բան հանեմ, թող տէրտէրու հոգին ելնայ։ Դու էլ՝ խակ խելքով չես, յորի՞ դաս չես խօսր, ըսէ թէ ի՛նչպէս սիրտ է քու սիրտ։ Վարմարն ալ կ'աղաչէր հօր, «Խաչօ՛ր՝ Մանիկէ, կըսէր նա. մէկ օրս հալուր մը հօրոցի մէջ՝ ինծի ըսեց, քեզի շնորհք կուտամ, կարդաս, զիմ քերականիս կէսն էլ կարդացեր եմ, և այնպէս խնդձ խնդձ աչքերն ուղղեց հօրը, որ անկարելի եղաւ անոր չհարկցիլ։ Ինչէ պապիկս, յաւելցուց նա, գիս սպաննես, էլ չեմ երթար տէրտէրու տուն, շատ զօր ընես, կը վախնեմ երթամ մօտկան քեռուս տուն։

ԳԵՂԱՄ

=)(133)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

Մինչ այս բացատրութիւնները կուտար, Սեսիլ բուռն յուսահատութեամբ մը համակուած էր մտածելով թէ զարհուրելի և անօգուտ ցաւ մը պատճառած էր Ճէքի որ արդէն այնքան դժբախտ էր։ Կուզէր նորէն խնդրել անկէ, խոնարհիլ անոր առջեւ։

—Ճէ՛ք... խե՛ղճ բարեկամ... կը կրկնէր հեծկլտանքներով։

Եւ իր իսկ վիշտին վրայ չափելով անոր տուած վէրքը։

—Ա՛հ, ո՛րքան տառապած ըլլալու է։

—Ու դեռ կը տառապի։

—Լուր առի՛ր իրմէ, մեծ հայր։

—Ոչ։ Բայց թերեւս ինքը կուգայ կոտոյ... պատասխանեց մեծ հայրը ժպտելով։

—Գուցէ չուզէ ա՛լ ետ դառնալ հիմա։

—Ուրեմն մենք երթանք գտնենք զինքը... Այսօր կիրակի է։ Գործարան չէ գացած։ Պիտի գտնենք զինքն ու հոս բերենք։ Կուզե՞ս։

—Կուզեմ մի՛։

Քանի մը ժամ ետքը, պարոն Ռիվալ և իր թոռը ճամբայ ելած էին դէպ ի Բարիզ։

Դեռ նոր ճամբայ ելած էին, երբ՝ քրտնաթաթախ մարդ մը, լայն վերարկուի մը ծանրութեան տակ կքած, կանգ կառնէր իրենց տանն առջեւ։ Կը նայէր կանանչ դրան, պղնձէ նշանատախտակին որուն վրայ դժուարաւ կը հեգէր «ՃԱՆ... ԴԱԿ... ՏՈՔ... ԹՈ... ՐԻՆ։»

—Հոս է, ըսաւ վերջապէս և հնչեցուց, ճակատը սրբելով։ Փոքր աղախինը եկաւ, բայց տեսնելով որ դիմացինը այն թափառիկ փերեզակներէն է որոնք դաշտերը կը պտըտին, կիսովին միայն բացաւ դուռը։

—Ո՞վ կուզէք։

—Հոս տեղի պարոնը...

—Հոս չէ։

—Իսկ օրիո՞րդը։

—Ան ալ հոս չէ։

—Ե՞րբ կուգան։

—Չեմ գիտեր։

Դուռը բրտօրէն գոցուեցաւ։

—Տէ՛ր Աստուած... տէ՛ր Աստուա՜ծ.. ըսաւ փերեզակը խղդուկ ձայնով մը... ասանկ պիտի ձգեն որ մեռնի՞մ։

Եւ հոն կը մնար, ոտքի վրայ, ափիբերան, ճամբուն մէջտեղը։

Ժ

ԲԱՒՎԻ ՆՈՏՐ-ՏԱՄ

Այն իրիկունը գրական մեծ գումարում կար Օկիւսթէն քարափը, Կոճառին քով, Ապագայ Ցեղերու Հանդէսին խմբագրապետին տունը։ Մնոտածներու ամբողջ դասակարգը հրաւիրուած էր այս հանդէսին որ Շարլօթի դարձին համար կը տրուէր և զոր տ'Արժանթոն աւելի պիտի հանդիսաւորէր Խղճ— մեծ քերթուածին ընթերցմամբը, զոր վերջապէս աւարտած էր։ Տարօրինակ պարագաներ յատկանշած էին այս հոյակապ գործին սկզբնաւորութիւնը։ Շարլօթ փարախ դարձած ըլլալով, ինչպէս նորէն ողբալ ապերախտին բացակայութիւնը, նկարագրել լքուած հոմանիին ցաւերը։ Ծիծաղելի ըլլալու վտանգ մը կար. և իրաւ մեղք բան էր այս, վասն զի բանաստեղծին ներշնչումը երբեք աւելի յորդառատ և աւելի ամպակուռ երեւցած չէր։ Քանի մը յուսահատ վարանումէ յետոյ, ուրախաբար տուած էր իր որոշումը։

—Իրա՛ւ որ, ինչո՛ւ պէտք... պիտի շարունակեմ... գրական արուեստը պարագաներու դիպուածին յանձնուելու չէ։

Եւ յոյժ կատակերգական տեսարան մը եղած էր, այդ բանաստեղծը որ իր հոմանուհիին մեկնումը կողբար նոյն ինքն իր հոմանուհիին ներկայութեանը, որ կը լսէր իր «չար», «անհաւատարիմ», «սիրեցեալ բացակայ» կոչուիլը, բոլոր այս գեղեցիկ վերադիրները կը վաւերացնէր իր իսկ գրութեամբ՝ վարդագոյն ժապաւէններով կապուած տետրի մը մէջ։ Երբ քերթուածը վերջացաւ, տ'Արժանթոն ուզած էր կարդալ զայն իր խումբին, ոչ այնքան արուեստագէտի սնամտութեամբ որքան հոմանիի փառասիրութեամբ, ամեն մնոտածներուն իմացնելու համար թէ իր սիրուհին ետ դարձած էր և թէ այս անգամ ամուր կը բանէր զայն։ Երբեք չորրորդ յարկի փոքր ապաստարանը տակաւին տեսած չէր այսքան մեծաշուք երեկոյթ մը, ծաղիկներու, օթոցներու, զովարար ըմպելիներու ասանկ պերճանք մը։ Մինչեւ իսկ սիրեցեալ բացակային արդուզարդը ճեպ ճերմակ, տժգոյն մանուշակներով ցանցնուած որ աղէկ կը յարմարէր այն մաքուր դիրքին զոր պիտի կատարէր ընթերցման միջոցին։ Հոն մտած ատեն բնաւ չէիր տարակուսեր թէ դրամական տագնապներ կը յածէին բոլոր այդ շքեղութիւններուն վրայ, ինչպէս սարդի աներեւոյթ ոստայններ լարուած թիթեռնիկներու թեւերու վրայ։ Ոչինչ աւելի ճշմարիտ սակայն։ Հանդէսը իր յետին օրերուն հասած էր, ամեն մէկ թիւին ծաւալը կը պզտիկնար, և այլ եւս շատ ցանցառ երեւումներ միայն կունենար։ Տ'Արժանթոն իր ժառանգութեան կէսը անոր վատնելէն յետոյ, կը մտածէր ծախել զայն։ Նոյն իսկ այս ողբալի կացութիւնն էր որ՝ միանալով ճարտարօրէն սքօղուած մէկ քանի «տագնապներու»՝ իր «արուեստագէտին» դարձուցած էր ընդմիշտ այդ յիմար Շարլօթը։ Բաւական եղած էր որ անոր առջեւ կենայ ինչպէս պարտուած, սպառած, ամենէն լքուած մեծ մարդը, որպէսզի իսկոյն հանդիսաւոր երդումներ ընէ.

—Հիմա քուկդ եմ... քուկդ ընդմիշտ։

Այս տ'Արժանթոնը իսկապէս յիմար մը և պերճեւեթող մըն էր, բայց կրնայ ըսուիլ թէ գերազանցապէս իր ձեռքին մէջ կը դարձնէր այս կինը և գիտէր գանձիկ գործիքէն հրաշալի արդիւնքներ առաջ բերել։ Եթէ գիտնայիք թէ Շարլօթ ի՛նչ ակնարկներով կը ծածկէր զայն, որքան հրապուրիչ, հիւանդոտ, հանճարեղ կը գտնէր զայն, այնքան գեղեցիկ որքան տասներկու տարի առաջ, երբ իրեն երեւցած էր Մորոնվալ սրահին լամպարներուն տակ, թեեւ աւելի գեղեցիկ, վասն զի միջավայրը տարբեր էր, աւելի հանգստաւէտ, աւելի հարուստ, և իր բանաստեղծին լուսապսակին վրայ բազմաթիւ ճառագայթներ աւելցած։ Մնաց որ միեւնոյն միջավայրը, միեւնոյն անփոփոխ անձերը։ Ահա Լապասինտր կանանչ թաւիշէ տարազով և Փօռդի երկար կօշիկներով, և տոքթօր Հիրշ քիմիական արատներով աստեղազարդուած, և Մորոնվալ սեւազգեաց, կարերուն տեղերը ճերմակ, սպիտակ փողկապով, որուն ծալքերը շատ սեւցած էին. յետոյ «փոքր տաք երկիրները», ձգտուած մորթով յափռենակական եգիպտացին, քրքմագոյն ճաբոնցին, և Պերզիլիացի եզբօրորդին և Բրուտոնը կարդացող մարդը։ Ասոնց ամբողջ կոչտ, տժգոյն, նիհար, սովալլուկ շարքը, այլ միշտ լեցուն պատրանքներով, տենդոտ ձեռուըներով և խեղճ անթարթիչ աչուըներով որոնք երկնի լուսաւորները դիտելով այրած էին։ Կարծես ուխտաւորներու խումբ մըն էր ուղեւորող դէպ ի անծանօթ ուխտատեղի մը որուն ոսկէ լամպարը շարունակ կը փախչի հորիզոնին եռեւը։ Տասներկու տարիէ ի վեր զեր կը ճանչնանք այս խեղճ մնոտածները, մէկ քանին ճամբան ինկած են. բայց Բարիզի քարայատակէն ուրիշ մոլեռանդներ ելած են մեռնողներուն տեղը բռնելու և կարգերը սեղմելու համար։ Բան մը չի վհատեցներ զիրենք, ոչ յուսախաբութիւնները, ոչ հիւանդութիւնները, ոչ ցուրտը, ոչ տաքը, ոչ սովը։ Կ'երթան, կաճապարեն։ Երբեք չպիտի հասնին։ Անոնց մէջտեղ, տ'Արժանթոն լաւ սնուցուած, լաւ հագուած, կը նմանէր հարուստ մարդու մը որ ողորմելիներու մէջէ կը ճամբորդէ իր կինովը, ծխափայտերովը ու հարստութիւններովը։ Եւ այդ փիչերը իր ճառագայթումը աւելցնողն էր իր գոհացած սնափառութիւնը, յաղթանակէն պայծառացած խիղճը։

Քերթուածին ընթերցմանը պահուն, Շարլօթ, բազմոցին վրայ նստած, դիրքով մը որ անտարբեր ըլլալ կուզէր, կը շիկնէր իւրաքանչիւր հատուածի մէջէ անցնող ակնարկութիւններէն՝ թափանցիկ քողերով պլորուած, ինչպէս խորհրդաւոր պչրուհիներ՝ ճանչցուելնուն սքանչացած։ Չորս բոլորը, մնոտածներու կիներ կը խոնարհէին նկուն և փաղաքշող, և անոնց միջեւ փոքրիկ տիկին Մորոնվալը որ, նստած, շատ մեծ կերեւնար իր ճակտին և իր ծնօտին անչափելի բարձրութեանը պատճառաւ, ամեն վայրկեան աչքերը կը սրբէր իր յուզումը ցուցունելու համար։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 27/8 ՕԳՈՍՏ., 1896

Տնտեսական հարցեր

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻ ԶԵՂԾՈՒՄՆԵՐ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱՑ ԵՒ ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱՑ ՀԱՄԱՐ
ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ ԴԱՏ ՄԸ

Գործի մարդոց համար յոյժ շահեկան վճիռ մը արձակեց այս օրերս Անգլիոյ ամենաբարձր դատարանն, որ է Լորտերու ժողովը՝ լոկ իրաւագէտ անդամներէ բաղկացած, որք Լորտերու ժողովոյն անդամակցելու համար ամենաբարձր աստիճաններու հասած պէտք է ըլլան արդէն փաստաբաններու և դատաւորներու շարքին մէջ։

1890ին Տքդ. Աբոթ Սէնտէրս 500 ոսկիի փոխանակագիր մը քաշած էր Լանտսպորօ կոմսին վրայ, որ ընդունած էր զայն։

Կոմսն, երբ ընդունեց, չգիտեց քանի մը պարագաներ որով շատ կը դիւրանար յառաջիկային նոյն փոխանակագրին կերպարանափոխումը։ Այսինքն՝ մինչ դրոշմի տուրքի անգլ. օրէնքով 500 ոսկինոց փոխանակագրոյ մը պէտք եղած դրոշմն է հինգ շիլին, Տքդ. Սէնտէրս երկու ոսկինոց դրոշմ փակցուցած էր, որով 4,000 ոսկիի փոխանակագիր մը կրնար քաշուիլ։ Բաց աստի, փոխանակագրին մէջ լայն տեղեր թողուած էին, որով կարելի էր «3» թուանշանը դնել «500»ին առջեւ՝ փոխանակագրին այն անկիւնն ուր գումարը թուանշանով կը բացատրուի, և «երեք հազար» զոյգ մը բառը գրել «հինգ հարիւր» զոյգ մը բառին առջեւ՝ փոխանակագրին գրաւոր մասին մէջ։

Փոխանակագիրը Լանտսպորոյի կոմսին կողմէ ընդունուելէ ետքը, Տքդ. Սէնտէրս այս եղեռնական փոփոխումներն ըրաւ փոխանակագրին մէջ, վերը «3» մը դնելով, վարը «երեք հազար» մը գրելով, որով փոխանակագիրը 3,500 ոսկիի շատ կանոնաւոր փոխանակագիր մը երեւցաւ։

Այս վիճակի մէջ սեղանաւոր Շոլֆիլտի ձեռքն անցաւ՝ իբրեւ արժէքի փոխարէն և անկեղծօրէն ընդունուած թուղթ։ Երբ պայմանաժամը լրացաւ, Շոլֆիլտ բնականաբար 3,500 ոսկին պահանջեց կոմսէն։

Կոմսը պատասխանեց թէ ինք միայն 500 ոսկիի թուղթ ստորագրած է, և պատասխանատու չէ քաշողին գործած նենգութեան համար։ Այս պայմանաց մէջ, խնդիրը մատուցուեցաւ դատաւոր Չարլզի վճռոյն։ Նենգութեան այս կերպն յոյժ հետաքրքրաշարժ էր, և գործի աշխարհն ուշի ուշով դիտեց դատին ընթացքը նախնական, վերաքննիչ և ի վերջոյ վճռաբեկ ատեանին մէջէն։

Ըստ երեւոյթին, կոմսը պարտական էր վճարել այն գումարը միայն որ նշանակուած էր փոխանակագրին մէջ երբ ինք ստորագրեց զայն։ Բայց փոխանակագիրն ի ձեռին ունող Շոլֆիլտ կը պնդէր թէ կոմսն իր անհոգութեամբ ինքզինք զրկած էր այս կանոնէ օգտուելու իրաւունքէն։ Եթէ կոմսը փոխանակագիրն ստորագրելէ առաջ քննած ըլլար զայն, հարկաւ պիտի դիտէր բաց թողուած միջոցներն, և փակցուած դրոշմին պէտք եղած քանակութենէ աւելի ըլլալն իր կասկածը պիտի արթնցնէր անշուշտ, որով պիտի մերժէր ընդունիլ՝ մինչեւ որ փոխանակագիրը գրուէր այնպիսի վիճակի մէջ որ նենգութիւն և խարդախութիւն անկարելի ըլլային։ Քանի որ կոմսն այս նախնական զգուշութեանց անփոյթ գտնուած էր, նենգութեան կատարումէն ետքն այլ եւս ազատ չէր իր պատասխանատուութիւնն ուրանալու նշանակուած գումարին (3,500 ոսկւոյն) ամբողջութեան համար։

Տարեւորիկ թուղթ մը ստորագրող անձին անհոգութիւնն, ակամայ սխալը կամ զանցառութիւնն ո՞ր աստիճան պատասխանատուութիւն կը բերէ իր վրայ, այս խնդիր իր ամեն պարագայիւք որոշուած չէ դեռ։ Նախաքննիչ դատաւորը վճռեց որ եթէ եղելութիւնը կոմսին անհոգութեան վերագրել կարելի ըլլար, հետեւանքը Շոլֆիլտի պնդածին պէս պիտի ըլլար, այսինքն՝ կոմսը պարտէր 3,500 ոսկին վճարել։ Բայց դատաւորը չընդունեց թէ կոմսը զանցառութիւն մ'ըրած ըլլայ, հետեւապէս Շոլֆիլտի պահանջումն ի դերեւ հանեց։

Վերաքննիչ ատենին դատաւորաց մեծամասնութիւնն այս վճիռը հաստատեց, բայց տարբեր հիմերու վրայ։

Լորտ Էշըր և դատաւոր Բիկըի նկատեցին թէ զանցառութեան խնդիրը գործին հետ վերաբերութիւն չունի։ Մինչեւ իսկ եթէ կոմսը զանցառու եղած ըլլար, պարտականութիւն չունէր յաջորդ փոխանակատիրոջ մը հանդէպ։ Իսկ դատաւոր Լօբէզ այս կարծիքն յայտնեց թէ կոմսը զանցառու եղած էր, որով ալ Շոլֆիլտի պարտական է։ Բայց միայն դատաւոր Լօբէզի կարծիքն ի նպաստ Շոլֆիլտի եղաւ։ Լորտերու ժողովը միաձայնութեամբ հաստատեց Վերաքննիչ Ատենի դատաւորաց մեծամասնութեան վճիռը։ Լորտերու ժողովն իր վճռով հռչակեց թէ փոխանակագիր մ'ընդունող անձը պարտական չէ մանրակրկիտ զգուշութիւններ ի գործ դնելու փոխանակագրին ձեւին վրայ զի մի՛ գուցէ յապագային ուրիշ փոխանակատէրներ նենգութեան մը զոհ երթան։ Այս որոշում վաճառական և սեղանաւոր դասուն ընդհանուր շահերուն համաձայն կուգայ։ Գործերու սովորական ընթացքին մէջ կարելի չէ մանրակրկիտ քննութեան ենթարկել ընդունելութեան ներկայացուած ամեն փոխանակագիր, և եթէ փոխանակագիր մը մերժել պէտք ըլլար՝ «աս տեղ շատ բաց է, հոն շատ գոց է» ըսելով, ծանր շփոթութիւնք կրնային ծագիլ գործառնութեանց մէջ։ Ամեն ոք պիտի հարկադրուէր զգոյշ կենալ անփութութեան դէմ, և միեւնոյն ժամանակ անկարելի պիտի ըլլար նախատեսել թէ ինչ բան զանցառութիւն կամ անփութութիւն պիտի համարուէր ապագայ պատահականութեան մը մէջ։ Հետեւանքն այն պիտի ըլլայ որ փոխանակագիր քաշողներ թուղթերնին ետ դարձուած պիտի տեսնեն, երբ անմիջական ընդունելութեան վրայ յոյս դրած էին։

Դիւրութեան, յարմարութեան խնդրէն զատ, կայ սա կարեւորագոյն պարագայ թէ վնասն յառաջ եկած է ո՛չ թէ ընդունողին զանցառութենէն, այլ յետ ընդունելութեան կատարուած ոճիրէն, նենգութենէն, խարդախութենէն։ Շոլֆիլտ վնաս կը կրէ Տքդ. Սէնտէրսի նենգութեան պատճառաւ, ո՛չ թէ Լանտսպորոյի կոմսին փոխանակագիրը լաւ մը քննած չըլլալէն։ Այսպէս կ'ըսէ Լորտերու ժողովը, մեծագոյն մասին օգուտն իրեն կէտ նպատակ դնելով, այն է՝ դիւրացնել փոխանակագրի և այլ տուրեւառի թղթոց գործածութիւններն։ Երբ «մեծագոյն մասին օգուտը» կ'ըսենք, կը հասկցուի թէ կայ փոքր մաս մը որ պիտի վնասուի, և այն փոքր մասը կը կազմեն ի ձեռին փոխանակագիր ունեցողներն, որք գուցէ վնասուին նոյն փոխանակագրին շրջաբերութեան միջոցին գործուելիք նենգութեամբ մը։

Քաղաքական կացութիւն

ՉԱՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ.—Հիմակ ալ կ'ըսուի թէ Չարն ու Չարուհին հոկտ.ի սկիզբը (Ն. Տ.) պիտի ժամանեն Փարիզ, և շաբաթ մը պիտի կենան հոն։ Աւելի կարեւոր լուր մը սա է թէ երբ Փարիզ այցելեն, Նոյին Վեհափառութիւնք մայրաքաղաքին մէջ պիտի չգիշերեն, այլ ի Վերսայլ, Լուի ԺԴ.ի փառաւոր պալատին մէջ։

ՔՈՆԿՕՅԻ Պետութեան դատը վերջացաւ։ Պրուսէլի Վերաքննիչ ատեանն հաստատեց Քոնկոյի մայրաքաղաքին՝ Պոմայի դատարանին նախնական վճիռն, որով անպարտ արձակուած էր Լոթէռ հազարապետ՝ Ստոքս անուն անգլիացի միսիոնար-վաճառականը մահուամբ պատժելուն համար։ Ուրեմն, երկրորդ անգամ ըլլալով անգլ. կառավարութիւնն այս դատը կորսնց։ Բայց որովհետեւ Ստոքսի դատապարտութիւնն անկանոն ձեւով վճռուած էր, Քոնկոյի Պետութիւնն արդէն յանձն առած է դրամական հատուցում ընել անոր ընտանիքին։

ԵԳԻՊՏՈՍ.—Վատի-Հալֆայէ երկու շոգենաւ ճամբայ հանուեցան՝ Նեղոսի վրայ առաջին մեծ ջրվէժէն անցնիլ փորձելու համար։ Անցեալ շաբթու եգիպտական զօրաց բանակետղին մէջ ի Քօշէ փոշիի կամ աւազի բուռն մրրիկ մը տեղի ունեցաւ, ապա յորդ անձրեւ մը տեղաց։ Հինգ տարիէ ի վեր է որ Վերին Եգիպտոսի այն կողմն առաջին անգամ ըլլալով անձրեւ կը տեղայ։ Եգիպտական բանակետղին մէջ հնտախտը վերջացած ըլլալ կը թուի։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՔ.—Նիւ Եորքի «Ժողովրդական» կուսակցութեան գործիչներն հաստատեցին Պրայընի ընտրելութիւնն ի նախագահութիւն և Սիւօլի՝ ի փոխնախագահութիւն Մ. Նահանգաց։ Ասոնք, ինչպէս յայտնի է, կը պատկանին արդի նախագահ Քլիվլէնտի կուսակցութեան։ Բայց մինչ արդի նախագահն յատուկ պատգամագրով հերքեց արծաթի պաշտպաններուն հայեացքները, Պրայըն և իւրայինք ծայրայեղ պաշտպան են արծաթի, և ուխտած են ոգի ի բռին մարտնչիլ ոսկիի կուսակիցներու դէմ։ Այս պայմանաց մէջ, Նախագահ Քլիվլէնտի կուսակցութիւնն անյուսալի և անդարմանելի կերպիւ պառակտած կրնայ նկատուիլ։ Հանրապետականք աւելի հոծ են։ Թէեւ անոնց մէջ ալ կան արծաթի պաշտպաններ, բայց անոնք ի պաշտօնէ մէկ դրօշի կը հետեւին։

ՉՕՆԱԿՈՐԱ.—Սեւ Լերան տիրող իշխանական գերդաստանին դահակալութեան 200րդ տարեդարձը տօնելու համար կազմուած յանձնախումբն հրաւէրներ ուղղեց Չօնակորացիներուն, Սերպերուն, ինչպէս համօրէն Սլաւներուն՝ ներկայացուցիչներ ունենալու առաջիկայ հանդէսին մէջ։ Սլաւ իշխանական և վեհապետական գերդաստանաց անդամներ, պետական մարդեր և բազմաթիւ ընկերակցութիւնք արդէն խոստացած ներկայ ըլլալ։ Բեդրովիչ իշխանական գերդաստանն համայն Սլաւաց համակրութեան արժանացած է։ Հանդէսին առթիւ (օգոստ. 7էն մինչեւ 9,) Նիքոլա իշխան ի Չէթինեէ իշխանապետութեան զօրաց մեծ ռազմահորձ մը պիտի կատարէ։ Իշխանը ներկայ պիտի ըլլայ նաեւ Չէթինեէի նոր զօրանոցին բացման, ուր ռուս բանակի օրինակին համեմատ վերակազմուած առաջին կանոնաւոր գունդը պիտի բնակի։

ՍՈՒՏԱՆԻ արշաւանքն, հոն տիրող անտանելի ջերմութեան պատճառաւ, կանգ առած է։ Սուտանցիք, Ֆիրքէթի ծանր պարտութենէն ետքն, ալ չփորձեցին կասեցնել Եգիպտացւոց ընթացքը։ Բայց ասոնք, Նախկին արշաւանքներէն խրատուած, մեծ շրջահայեցութեամբ յառաջ կը խաղան, երկաթեայ գիծն իրենց հետ մէկտեղ երկարելով, և իրենց գրաւած իւրաքանչիւր կէտը լաւ ամրացնելով։ Թէ մինչեւ ո՛ւր պիտի յառաջանան, վերջնապէս որոշուած չէ դեռ։ Բայց աշունէն առաջ նոր յառաջխաղացութիւն պիտի չըլլայ։

ԼՈԹԷՌ ՀԱԶԱՐԱՊԵՏԻՆ անպարտ արձակման առթիւ անգլ. մամուլը կծու ակնարկութիւններ հրատարակեց Քոնկոյի Պետութեան վարչութեան դէմ։

ՉԱՐԻՆ այս աշնան յԱնգլիա ճամբորդութեան լուրը կը ստուգուի։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ անձնական տկարութիւնն հոգ պատճառելիք հանգամանք չունի, կ'ըսեն Պերլինէ եկած հեռագիրք։

«ՆԷՊԹԻՒՆ» ֆրանսական զրահաւորը Թուլոնէ մեկնեցաւ՝ Միջերկրականի գործօն նաւատորմին հետ միանալու համար։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՖՐԱՆՍԻ իբրեւ պետական դրամատուն առանձնաշնորհումները նորոգելու համար պէտք եղած օրինագիծն ելմտական նախարար Քօշըրի պիտի մատուցանէ Երեսփ. ժողովոյ վերաբացման առթիւ։

ԼՈՐՏ ԴԱՏԱՒՈՐԱՊԵՏՆ Անգլիոյ, որոյ Ճէյմսընի դատին մէջ արձակած վճիռն անցեալ օր ներկայեցինք մեր ընթերցողաց, այս օրերս Միացեալ Նահանգները կ'երթայ՝ իր տարեկան արձակուրդն հոն անցունելու, և մօտէն ճանչնալու այն Ամերիկացիներ որք մեծ համարում ունին իր վրայ։ Լորտ Չարլզ Րըսէլ (դատաւորապետը) մասնաւորապէս կը հետաքրքրի... Քրիքէթ գնտակախաղին։ Անգլիոյ մէջ դպրոցական քանի մը խորհուրդներու պատուակալ վերատեսուչն է, և երբ դպրոց մը այցելէ, ամենէն առաջ հարցուցած առարկաներն են այն դպրոցին մէջ խաղցուած խաղերն։ Եթէ ժամանակը ներէ, այն խաղերն ի գործ դնել կուտայ, և ինքն ալ քիչ շատ կը մասնակցի։ Երբ երկու դպրոցներու աշակերտք զատ խումբեր կազմած՝ գնտակ խաղան և իմանան թէ Լորտ Դատաւորապետը մօտ կը գտնուի, զայն կը հրաւիրեն իրաւարարի պաշտօնը վարելու, և Լորտ Րըսէլ երբեք չէ մերժեր։ Լորտ Րըսէլ կ'ըսէ թէ ո՛չ միայն կը սիրէ այս խաղը լաւ խաղ մ'ըլլալուն համար ինքնին, այլ և կը զգայ թէ իր իրաւաբանական ուսումներէն և դատաւորական աշխատութիւններէն ետքը միտքը կազդուրելու համար ամենէն լաւ միջոցն է գնտակախաղը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՈՎԿԻԱՆՈՍԻ ՎՐԱՅԷՆ՝ ՆԱՒԱԿՈՎ

ՀԱՎՐ, 7 Օգս. — Ամերիկացի երկու նաւավարներ որք գրաւ բռնած էին նաւակով և թիավարելով Ովկիանոսն անցնելու, այս առտու Հավր հասան՝ 62 օր թիավարելէ ետքը։ Խանդավառ ընդունելութիւն մը գտան ժողովրդէն։

ՀՕՀԷՆԼՕՀԷ ԻՇԽԱՆ՝ ՀՐԱԺԱՐԵԱԼ

ԼԱՅՊՑԻԿ.—Տեղւոյս իրազեկ թերթ մը կը ծանուցանէ թէ Վարչապետ Հօհէնլօհէ հրաժարական տուեր է Կայսեր։

ՉԱՐՆ Ի ՓԱՐԻԶ

ՓԱՐԻԶ. — Պաշտօնապէս որոշուեցաւ Չարին և Չարուհւոյն ի Փարիզ այցելութիւնն հոկտ.ի սկիզբը։

ՔՈՆԿՕՅԻ ԴԱՏԸ

ՊՐՈՒՍԷԼ. — Լոթէռ հազարապետ, Ստոքսի դատին առթիւ անպարտ արձակուելէն ետքը, համակրանաց աղաղակներով ողջունեցաւ ժողովրդեան կողմէ։

Մ Ա Ս Ի Ս
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԿՐՕՆԱԿԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Իններորդ թիւը հրատարակուեցաւ այսօր, հետեւեալ բովանդակութեամբ և Արմաշու Դպրեվանուց Միաբանութեան խմբագրութեամբ.

Քահանաները	Մ. Ե. Օ.
Փիլիպեան խօսակցութիւնք	ԲԱԲԳԷՆ Վ.
Քարոզ	ԱՂԱՆ Վ.
Աստիք Սաղմոսի	ՍՄԲԱՏ Վ.
Մատենագիտական	Ե. Վ. ԴՈՒՐԵԱՆ
Քաղուածք	ՊԻԶԸՐ

Ազգային և Քաղաքական լուրեր
Գին 40 փարա

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵՂԱՊԱՀԻ

Առժամանակեայ Խառն ժողովն այսօր երկրորդ անգամ գումարուեցաւ ի նիստ, և ժողովականներէն եպիսկոպոսաց երիցագոյնին՝ Տ. Մեսրոպ եպիսկոպոսի նախագահութեան ներքեւ բանալով ատեանը՝ ձեռնարկեց իր պաշտօնին։

Նախ՝ կատարելով դիւանի կազմութիւնը՝ միաձայնութեամբ Ատենապետ ընտրեց Բարձր. Աբրահամ փաշան, յանձնելով Վսեմ. Նուպեան էֆէնտիի ի հարկին՝ աջակցիլ նորին Բարձրութեան, և Ատենադպիր ընտրեց եկեղեցական դասէն Տ. Յովհաննէս Ա. քհնյ. Միրեան և աշխարհականներէն Վսեմ. Իլեաս էֆէնտի Զայեան։

Ապա ժողովն՝ ըստ կայսերական Բարձր Իրատէի և Եպարքոսական յուլիս 24 թուականաւ Պույրուլտույի՝ Տեղապահի ընտրութեան համար գաղտնի քուէարկութիւն կատարեց, և մեծամասնութեամբ քուէից Տեղապահ ընտրեցաւ Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան։

Ժողովն այս ընտրութեան տեղեկագիրն պատրաստելով և ստորագրելով անմիջապէս՝ մատոյց Կայսերական կառավարութեան ի հաստատութիւն։

Եւ որովհետեւ Խառն ժողովոյ պաշտօնն առժամանակեայ բնութիւն ունէր, ըստ կայսերական Իրատէի, և պիտի տեւէր ցընտրութիւն վարչական կրկին ժողովոց, ժողովն Տեղապահ Սրբազանին յանձնեց իր հաստատութենէն յետոյ՝ հարկ եղած դիմումն ու խնդիրն ընել նոյն ժողովոց կազմակերպութեան հրամանն ստանալու համար։

* * *

Ուսումնական Խորհրդոյ նիստը տեղի ունեցաւ չորեքշաբթի օրը, Ղալաթիոյ Ժողովարանին մէջ, ատենապետութեամբ Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆէնտիի, և ի միջի այլոց հետեւեալ տնօրինութիւններն եղան.

1. 1895ի Ուսուցչութեան ընտրելեաց քննիչ յանձնաժողովն իր տեղեկագիրը ներկայացուցած լինելով, Խորհուրդը քննելէ յետոյ իւրաքանչիւր ընտրելոյ թղթերը, որոշեց ուսուցչի և ուսուցչուհւոյ վկայական տալ հետեւեալ 29 անձանց։

Վկայական մասնագէտ ուսուցչի
եւ ուսուցչուհւոյ

1 Գ. Գէորգ Սիմքէչեան (վասն օսմաներէն լեզուի). 2. Օր. Ազատնի Սինեմեան (վասն ձեռագիտութեան և ձեռագործի)։

Վկայական օգ. մասնագէտ ուսուցչի
եւ ուսուցչուհւոյ

3. Գ. Գ. Յակոբ Աղասէր (վասն հայ-դպրութեան). 4. Հրանտ Կիրակոսեան (վասն հայ-դպրութեան). 5. Սեդրակ Գուրտեան (վասն օսմաներէն լեզուի). 6. Սեպուհ Թապիբեան (վասն ֆրանսերէն լեզուի). 7. Յարութիւն Պուչաքճեան (վասն գծագրութեան). 8. Օր. Կիւլլինէ Բերէստէճեան (վասն ձեռագիտութեան). 9. Օր. Արաքսի Աբէլեան (վասն ձեռարուեստ-ասեղնագործի). 10. Օր. Նէվրիկ Համամճեան (վասն ձեռարուեստ-ասեղնագործի). 11. Տիկին Հայկուհի Մարտիկեան (վասն ձեռարուեստ-ասեղնագործի)։

Վկայագիր օգ. ուսուցչի եւ ուսուցչուհւոյ

12. Գ. Գ. Յակոբ Մալխասեան. 13. Արամ Ֆրէնկեան. 14. Պետրոս Տատիկօղեան. 15. Գառնիկ Բարունակեան. 16. Մարտիրոս Հանէսեան. 17. Պօղոս Պէզազեան. 18. Աստուածատուր Թէփէքճեան. 19. Վահրամ Շապանեան. 20. Խաչատուր Մելքոնեան. 21. Օր. Զարուհի Ն. Շահպազ. 22. Օր. Ատրինէ Ն. Շահպազ. 23. Օր. Եփրաղ Գոնչէկիւլեան. 24. Օր. Հեղանուշ Զարզարեան. 25. Օր. Սիրանոյշ Զաքարեան. 26. Օր. Ակկիւլինէ Պապաեան. 27. Օր. Մարիամ Սլաճաճեան։

Առժամեայ վկայական օգ. ուսուցչի

28. Գ. Ալիքսան Մարտիկեան. 29. Գ. Սեպուհ Խաչատուրեան։

2. Խորհուրդն իր նոյն նիստին մէջ, ներկայ 1896ի նստաշրջանին համար եւս ըստ օրինի ընտրեց ուսուցչութեան ընտրելեաց քննիչ Յանձնաժողովն, որ ընդ ատենապետութեամբ կրթական Տեսուչ Իւթիւճեան Կարապետ էֆէնտիի՝ օգոստ. և սեպտեմբեր ամսոց մէջ ի նիստ գումարուելով, պիտի կատարէ ներկայացող ընտրելիներու քննութիւններն։

Քննիչ Յանձնաժողովն կազմուած է հետեւեալ կերպով.

1. Տ. Եղիշէ եպսկ. Ապահունի
2. Տ. Սահակ Ա. քհնյ. Տ. Սարգսեան
3. Տիկին Մաքրուհի Միքայէլեան
4. Օր. Արմաւենի Սահակեան
5. Խաչիկ էֆ. Թահթաճեան
6. Միհրան էֆ. Արիկեան
7. Համբարձում էֆ. Պէրպէրեան
8. Յակոբ էֆ. Գուրգէն
9. Յակոբ էֆ. Ոսկան
10. Սիմոն էֆ. Յակոբեան
11. Յակոբ էֆ. Պօյաճեան
12. Պետրոս էֆ. Կարապետեան
13. Իգնատիոս էֆ. Մուրատեան
14. Ստեփան էֆ. Կուրտիկեան
15. Նշան էֆ. Սիմոնեան (ի դիմաց Ուսումնական Խորհրդոյ)

3. Գաւառական աղքատիկ վարժարանաց համար ձրի դասագրքեր խնդրուած լինելով, Խորհուրդը ներկայացած գիրն յանձնեց դասագրոց հայթայթման մասնախմբին ի տնօրինութիւն կարեւորին։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տնտես. Խորհրդոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

1.—Մայր եկեղեցւոյ միամեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն 1895 Մայիս 1է 1896 Ապրիլ 30.

2.—Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ միամեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն 1895 Մայիս 1է 1896 Ապրիլ 30.

3.—Նարլը Գաբուի Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ միամեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն՝ 1895 Մայիս 1է 1896 Ապրիլ 30.

Ըստ օրինի Տնտեսական Խորհրդոյ ներկայացուած և անոր յար և նման մէկ օրինակը կախուած է յիշեալ Ս. Եկեղեցեաց բակերն ի տես Թաղեցւոց։

Կը հրաւիրուին յիշեալ թաղերու Պատուարժան ազգայիններն որ նոյն հաշուեցոյցերուն վրայ եթէ որ և է դիտողութիւն կամ բողոք ունին, թուականէս մինչեւ 21 օր պայմանաժամու մէջ գրաւոր կերպիւ ներկայացնեն Տնտեսական Խորհրդոյ։

Որոշեալ պայմանաժամն լրանալէ յետոյ՝ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն անլսելի պիտի մնայ։ (Կնիք)

26 յուլիս 1896

* * *

Աղեքսանդրիոյ ազգ. երկսեռ վարժարանաց ուսուցիչ Միհրան էֆ. Չիթճեան մայրաքաղաքս դարձաւ, ուր պիտի մնայ երկու ամսոյ չափ՝ տարեկան արձակուրդի առթիւ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Վիեննայոյ Մխիթարեան Միաբանութիւնն, Քավճեան, Գըլըճեան, Գարայեան գերդաստաններն և համայն ազգականք հանգուցելոյն, իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն թէ եկեղեցական և թէ աշխարհական դասէ այն ամեն ազնիւ անձանց որոնք ներկայ գտնուեցան յուղարկաւորութեան և քահանայաթաղի Մխիթարեանց Մեծաւոր Գերյ. Հ. ՕԳՈՍՏԻՆՈՍ Ծ. Վ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆԻ։

Եաղըճեան, Մարգարեան, Գափամաճեան, Թրմբեանց, Պապայեան, Ասատեան, Մանուկեան և Պօղոսեան ընտանիքները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամեն անոնց որ հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ԳԱՌՆԻԿ ԷՖ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը տուին այս տխուր առթիւ։

Օրթագիւղէն կը ծանուցանեն մեզ թէ Վսեմ. Արիստակէս էֆէնտի Ազարեանի կողմէ նուիրուած հարիւր օսմ. ոսկին բացորոշապէս կը պատկանի դպրոցապատկան կալուածոյ և ոչ թէ եկեղեցապատկան երկու կալուածոց կառուցման, որոնց հիմերը դրուած էին արդէն այդ նուիրատուութենէն առաջ։

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ։ Միջօրէին, Վեհ. Սուլթանը նոյն մզկիթը գնաց և ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ, կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին ֆրանսական դեսպանն ու առաջին թարգմանը, հելլենական դեսպանատան առաջին քարտուղարը, ամերիկեան դեսպանատան առաջին թարգմանը, ռուսական դեսպանատան պահականութեան հրամանատարն ու կինը, Իզմիրի ամերիկեան հիւպատոսարանին թարգման Պ. Ազարեան, Ճաբոնի հեռագրական ու թղթատարական նախարար Պ. Տէն և ելեկտրական նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Պ. Թանաքա ու Մէթթունակա և երեսունի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ։

Ներկայից ոմանք սենեկապետ Լիւթֆի պէյի միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՎԱՆԱՅ նահանգին նորընտիր կուսակալ Շէմսէտտին պէյ անցեալ երկուշաբթի օր իր պաշտօնատեղին՝ Վան ժամաներ է։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ յանձնաժողովն որոշեց որ յետայսորիկ զանազան ապրանքներու գինը որոշելու համար երկոտասնեակը կամ հատը հիմ բռնուի, մինչդեռ ցարդ կրօսան հիմ կը բռնուէր, ուրկից երբեմն սխալներ կը պատահէին։

Յանձնաժողովը նոյնպէս որոշեց որ մաքսատանց մէջ ապրանքի մը գինը որոշուելէ և հարկ եղած քննութիւնները կատարելէ յետոյ, երբ որոշուած գինը պակսեցնել կամ աւելցնել հարկ ըլլայ, տեսուչները կատարեն այդ գործողութիւնը և անոնց բացակայութեանն ալ հաշուակալութեանց առաջին քարտուղարները, միանգամայն այդ մասին տեղեկութիւն տալ գնահատիչներուն։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղեաց ընկերութիւնը նկատելով որ Կ. Պոլսէն Էնկիւրիի և այդ գծին վրայ գտնուած ուրիշ տեղեր ղրկուելիք ապրանքներն առաջները Սիրքէճիի մէջ միայն մաքսային քննութեանց կ'ենթարկուէին և յետոյ դրոշմուելով ուղղակի կը ղրկուէին, մինչդեռ ժամանակէ մը ի վեր այդ քննութիւններէն զատ ի Հայտար Փաշա երկաթուղւոյ փակօններուն մէջ ալ ուրիշ քննութիւն մը կը կատարուի, որով վաճառականք թէ՛ ժամանակ կը կորսնցունեն և թէ դժուարութիւններ կը քաշեն, խնդիրը ներկայացուց Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական վերատեսչութեան պաշտօնեաներէն Եուզպաշեան Միքօն էֆէնտի ու Ֆուատ պէյ, որք իբրեւ օսմանեան պատուիրակ ներկայ գտնուած էին Բէշթի մէջ գումարուած հեռագրական համաժողովին, մայրաքաղաքս դարձան։ Ասոնք հոս գալէ առաջ Սոֆիա հանդիպեցան, ուր խորհրդակցութիւններ կատարեցին՝ Պուլկարիոյ հետ կնքելի հեռագրական ու Թղթատարական պայմանագրութեան մը պայմաններուն վրայ։

—Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսչութիւնը որոշեց գաւառաց հեռագրական կայանները ցոյց տուող երկու հազար օրինակ քարտէսներ պատրաստել։ Վերատեսչութիւնը ատոր համար հրահանգ խնդրեց Բ. Դուռնէն, որ խնդիրը յանձնեց Պետական Խորհուրդին։

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—Ֆրանսայի մաքսային վարչութիւնը հրատարակեց վիճակագրութիւն մը, որուն համաձայն, անցեալ Յունիս ամսուն Թուրքիայէն Ֆրանսա կատարուած ներածութեանց արժէքն է 5,574,000 ֆրանք և Ֆրանսայէն Թուրքիա կատարուած արտածութիւններն ալ 3,072 հազար ֆրանք։ 1895 տարւոյ Յունիս ամսուն ներածութիւնք 5,265,000 ֆրանք էին և արտածութիւնք ալ 3,573,000 ֆրանք։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Եգիպտոսի արտասովոր պատուիրակ Ահմէտ Մուխթար փաշա անցեալ օր Բէշիկթաշի ապարանքին մէջ տեսակցութիւն մը ունեցեր է Խտիւ Ապպաս փաշայի հետ։

—Գահիրէի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Բոյանովսքի Յուլիս 11ին Խտիւին ներկայանալով իր հրաժեշտի ողջոյնը մատուցեր և հետեւեալ օրը Եւրոպա ուղեւորեր է արձակուրդով։

—Նոյնպէս գերմանական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Ռուօֆ Մէթէրնիխ Յուլիս 13ին Խտիւին ներկայանալէ ու իր հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելէ յետոյ, արձակուրդով Եւրոպա ուղեւորեր է։

—Յուլիս 17ին Աղեքսանդրիոյ մաքսատունը բերուած երկու պարապ դրամարկղներ քննուած պահուն, գաղտնակ մը նշմարուեր է, որուն միջոցաւ գտնուեր է մեծ քանակութեամբ խաշխաշ, որ դրամարկղներուն կռնակին մէջ պահուած էր թերթի ձեւով և դրամարկղին գոյնով ներկուած։ Մաքսային պաշտօնեայք գրաւեր են զայն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Քամպօն երկուշաբթի կը մեկնի մայրաքաղաքէս Ֆրանսայի ջերմուկները երթալու համար։

—Դեսպանատան քարտուղարներէն Պ. Լաֆօռժ առջի օր Փարիզ ուղեւորեցաւ՝ դեսպանատան մնայուն սուրհանդակի պաշտօնով։

ԱՌԵՒՏՐ. ԴԱՇՆԱԳԻՐ. — Սերպիական կառավարութիւնը խնդրած ըլլալով նորոգել Սերպիոյ և Թուրքիոյ միջեւ եղած առեւտրական դաշնագիրը, կայս. Իրատէ մը հրամայեց բանակցութիւններ կատարել՝ արդի դաշնագրոյ պայմանաժամը մէկ տարուան համար երկարելու և նոր դաշնագրոյ մը հիմնական սկզբունքները սահմանելու համար։

ՔՈԼԵՐԱ.—Չորեքշաբթի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ քոլերայէ 8 դէպքեր ու 10 մահեր պատահեցան, Գահիրէի մէջ՝ 2 մահ և ուրիշ տեղերու մէջ ալ 138 դէպք, 110 մահ։

ՀԱԼԷՊԻ ֆրանսական փոխ-հիւպատոս Պ. տը Լոնժվիլ, Հալէպի 1895 տարւոյ առեւտրական վիճակի մասին պատրաստած մէկ տեղեկագրոյն մէջ կ'ըսէ թէ տասը տարիէ ի վեր այդ նահանգին արտածութիւնք պակաս են ներածութիւններէն։ Արտածմանց գումարն որ 16-18 միլիոն ֆրանք էր, 1895ին ամենէն աւելի պակաս եղած է։ Այդ վիճակ երկու պատճառներէ առաջ եկած կը թուի. Նախ 1895 տարւոյ Յուլիսէն մինչեւ Հոկտեմբեր տիրող քոլերան և երկրորդ արժէթուղթերու վրայ շահագիտութիւն, որ մեծամեծ կորուստներու տեղի տուած է։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիտարանը տեղեկութիւն ստացաւ թէ երեքշաբթի օրը Մանասդըրի Տէպրէի Պալա գաւառակին և Շքոտրի Ագչէհիսար գաւառակին մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցումներ զգացուեր են. նոյնպէս Շքոտրի կեդրոնին մէջ ալ, ուր աւելի թեթեւ եղած է։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՆ. — Պետական Խորհուրդը նկատողութեան առաւ ծխախոտի Ռէժիի վարչութեան մէկ որոշումը թէ յետայսորիկ Ռէժին ծախու չպիտի առնէ օսմանեան երկիրներու մէջ մշակուած վար տեսակ ծխախոտները։ Պետական Խորհուրդն յետ քննութեան որոշեց որ Ռէժին՝ իր պայմանագրութեան համաձայն բացարձակապէս պարտաւոր է գնել թէ՛ լաւ և թէ վար տեսակ ամեն կարգի ծխախոտները և թէ Ռէժիի վարչութիւնը եթէ չուզեր վար տեսակէ ծխախոտներու մշակութիւնը, ազատ է՝ Հանրային Պարտուց վարչութեան նման միջոցներ կատարել՝ ծխախոտի մշակութիւնը աւելի կանոնաւորելու համար։ Այս որոշում հաղորդուեցաւ ձեռնհաս իշխանութեան։

ՀՐԴԵՀ.—Երէկ լուր եկաւ թէ հրդեհ կայ Վօսփորի մէջ և բազմաթիւ ջրհաններ գացին, սակայն Եէնիգիւղի բարձանց վրայ չոր խոտեր այրեցան, ինչ որ հրդեհ կարծեցնել տուաւ։

—Երէկ գիշեր ժամ 2ին Գատըգիւղի Աճըպատէմ թաղին մէջ հրդեհ ծագեցաւ տան մը ներքեւը գտնուած ախոռէն։ Այդ տունն ու ախոռն այրեցան։

ԱՓԻՈՆ.—Մինչեւ անցեալ շաբաթ օր Իզմիրի հրապարակը տարուած են 615 կողով աֆիոն։ Անցեալ տարի նոյն միջոցին 1250 կողով էր։ Պատրաստ կայ հին ու նոր ապրանքներէ 2585 կողով։ Անցեալ տարի պատրաստ կար 1752 կողով։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալութիւնը՝ կ'ըսէ Սաբահ, հեռագրած է թէ Ուշագի մէջ երկաթուղւոյ ճարտարապետ Ճօրճ Պօնուար երեք չորս օրէ ի վեր անյայտ եղած ըլլալով երէկ սպանուած գտնուեր է Գըղըլճա գիւղին մօտ։ Անմիջապէս Քէօթահիայէն պաշտօնեաներ ղրկուելով քննութեանց ձեռնարկուեր է։

ՀԷՔՔԵԱՐԻԻ նորընտիր կառավարիչ Զիհա պէյ իր նախորդ պաշտօնատեղիէն՝ Իսքէնտէրունէն մայրաքաղաքս եկաւ, անկից Հէքքեարի երթալու համար։

ՔԱՐԱՀԱՆՔԵՐԸ. — Անտառաց, հանքաց և երկրագործական նախարարութենէն հարցուեցաւ որ հա՞րկ է առնուլ թէ ոչ քարահանքերէ հանուած քարերու համար որոշեալ տուրքը։ Նախարարութիւնը պատասխանեց թէ այդ տուրքը խիստ թեթեւ ըլլալով պէտք է ջնջել։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Անցեալ յունիս ամսուն մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ պատահած մահերու թիւն է 859, որոց 501ն իսլամ (262 այր, 239 կին) 307ը՝ քրիստոնեայ (161 այր, 146 կին) և 51ը՝ հրեայ (31 այր, 20 կին)։

Մանրամասնութեանց գալով, իսլամաց այրերէն 84ը՝ մինչեւ 5 տարեկան էն, 25ը՝ 6-15, 47ը՝ 16 35, 40ը՝ 36 50 և 66ը՝ 51-80։ Հիւանդութիւններն են՝ հարսանիթէ 2, կիզմաշէ 4, ծաղկախտէ 4, թիֆօէ 11, հիւծախտէ 53, շնչառական գործարանաց հիւանդութիւններէ 91, որովայնի գործարանաց հիւանդութենէ 53, ուղեղային հիւանդութիւններէ 34 և արկածներէ 10։ Կիներէն 56ը՝ մինչեւ 5 տարեկան էն, 23ը՝ 6 15, 78ը՝ 16-35, 32ը՝ 36-50 և 50ը՝ 51-80։ Հիւանդութիւններն են հարսանիթէ 2, կարմրախտէ 2, կիզմաշէ 2, ծաղկախտէ 6, թիֆօէ 7, ծննդաբերութեան թիֆօէ՝ 2, հիւծախտէ 91, շնչառական գործարանաց հիւանդութիւններէ 71, որովայնի գործարանաց հիւանդութենէ 32, ուղեղային հիւանդութենէ 16 և արկածներէ 8։

Քրիստոնեից այրերէն 53ը՝ մինչեւ 5 տարեկան էն, 10ը՝ 6-15, 25ը՝ 16-35, 24ը՝ 36-50 և 47ը՝ 51-80։ Հիւանդութիւններն են կարմրախտէ 2, հարսանիթէ 2, կիզմաշէ 8, ծաղկախտէ 8, թիֆօէ 3, հիւծախտէ 23, շնչառական գործարանաց հիւանդութիւններէ 44, որովայնի գործարանաց հիւանդութիւններէ 31, ուղեղային հիւանդութիւններէ 29 և արկածներէ 11։ Կիներէն 40ը՝ մինչեւ 5 տարեկան էն, 15ը՝ 6-15, 34ը՝ 16 35, 16ը՝ 36-50 և 41ը՝ 51-80։ Հիւանդութիւններն են՝ հարսանիթէ 2, կիզմաշէ 5, ծաղկախտէ 6, թիֆօէ 4, ծննդաբերական թիֆօէ 1, հիւծախտէ 36, շնչառական գործարանաց հիւանդութիւններէ 39, որովայնի գործարանաց հիւանդութիւններէ 23, ուղեղային հիւանդութիւններէ 27 և արկածէ 3։

Հրէից այրերէն 19ը մինչեւ 5 տարեկան էն, 3ը՝ 6-15, 4ը՝ 16 35, 2ը՝ 36-50 և 3ը՝ 51-80։ Հիւանդութիւններն են՝ հարսանիթէ 2, կարմրախտէ 6, ծաղկախտէ 3, թիֆօէ 3, հիւծախտէ 3, շնչառական գործարանաց հիւանդութիւններէ 7, որովայնի գործարանաց հիւանդութիւններէ, ուղեղային հիւանդութիւններէ 3 և արկածէ 1։ Կիներէն 12ը՝ մինչեւ 5 տարեկան էն, 4ը՝ 16 35, 3ը՝ 36-50 և 1ը՝ 51-80։ Հիւանդութիւններն են՝ հարսանիթէ 1, կարմրախտէ 3, ծննդաբերական թիֆօյէ 1, հիւծախտէ՝ 5, շնչառական գործարանաց հիւանդութիւններէ 5, որովայնի գործարանաց հիւանդութիւններէ 4 և ուղեղային հիւանդութենէ 1։

Ամենէն աւելի մահ պատահած է Ղալաթիոյ թաղին մէջ։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Անթիմոս երէկ Խասգիւղի յունաց եկեղեցին գնաց որուն տօնախմբութիւնն էր և ներկայ գտնուեցաւ եկեղեցական արարողութեանց։

Տ. Անթիմոս յետոյ այցելեց Հրէից Գաւառի ցեղին աղօթատեղին և աչքէ անցուց մէկ քանի հին մատեաններ։

ԾԱՂԿԱԽՏ.—Այտընի կուսակալ Բարձր. Քեամիլ փաշա նկատելով որ Իզմիրի մէջ ծաղկախտն երթալով կը սաստկանայ, հրամայեց որ բժշկական ժողով մը կազմուի։ Ըստ այնմ Թաղապետութեան պաշտօնատան բժիշկները գումարում մը ունեցան և խորհրդակցութիւններ կատարեցին ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ։

ՄԱՐԴ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ. — Առջի գիշերը Բերայի մէջ Միսաք անուն մարդ մը դաշոյնով ծանրապէս վիրաւորեց Օննիկ անուն մարդ մը, որ անգլիական դեսպանատան դէմի ծխախոտավաճառ էր։ Միսաք քիչ յետոյ ձերբակալուեցաւ։

—Սարըեարի մէջ անցեալ օր Սթանբօլիչ անուն խոհարար մը ջրհորի մը մէջ աշխատած պահուն, վարէն վեր քաշուած տակառն, որ տիղմ կը պարունակէր, չուանին խզուելովը վար ինկաւ։ Խոհարարին ուսոսկրը կոտրեցաւ։

—Երէկ Կէօքսուի մէջ խաղցող լարախաղացներու խումբ մը ներկայացում կուտար։ Ասոնցմէ տասնըվեց տարեկան աղջիկ մը՝ Նորա՝ մէկ թրապէզէն միւսը ցատկելու պահուն գետինն ինկաւ ու գլխայարգիրկ մնաց, սակայն բժիշկներ հասնելով կարելի եղաւ սթափեցնել։

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆ

Մինասեան էֆէնտիի օսմ. թատերական խումբը վաղը գիշեր առաջին անգամ ըլլալով պիտի ներկայացունէ Օտօոա թատրոնին մէջ՝ ԳԸՐՄԸԶԸ ՏԷՑԻՐՄԷՆ, առած եօթն արարուածով։

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅ

Թէմէթքիւի օսմ. Բաժնեթէ 4 % տոկոսաւոր արժէթղթոց տէրերուն կը ծանուցանուի թէ 1/13 Օգոստոս 1896ի կտրոններու վճարումը պիտի կատարուի այդ թուականէն սկսեալ՝ Պոստաօներով երկուշաբթի, չորեքշաբթի ու հինգշաբթի օրերը եւրոպական ժամ 10 էն 2 1/2 Օսմ. Պանքայի Պոլսոյ ճիւղին մէջ, Թարզմէզլար փողոց թիւ 15։

Կտրոնները և ջնջեալ արժէթղթերու փոխարէն իրենց պիտի տրուի ընկալագիր մը, զոր՝ յանձնման թուականէն տասն օր յետոյ՝ պէտք է ներկայացնել Օսմ. Պանքայի ի Ղալաթիա։

17 յուլիս 1896 5—8

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ձենուցումը հաղորդուած է ի հրատարակութիւն.

«Երէկ ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանն կայսերական շնորհիւ արտօնութեամբ, ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպօն և յետոյ Ճափոնի հեռագրական ու թղթատարական նախարար Պ. Տէն, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, պատիւ ունեցան Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։»

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Օսմ. Հանրային պարտուց վարչական խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ 1881 դեկտ. 8/20ի կայս. հրովարտակին Ե. յօդուածին 5 հատուածին համեմատ բոլոր այն կտրոնները որոնք գանձուած չըլլան վեց տարուան ժամանակամիջոցի մէջ, իրենց պայմանաժամէն սկսեալ, պիտի ջնջուին։

Հետեւապէս 1890 սեպտ. 1/13ի կտրոնները որոնք մինչեւ 1896 սեպտ. 31/12 չգանձուին, վար պիտի դրուին օսմ. Հանրային պարտուց վարչութեան մէջ։

Կ. Պոլիս 1 յունիս 96 10—15

ԴՐԱՑՈՒՀԻՍ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Շատ տարիներ առաջ, գրքերու հոծ տառերէն յոգնած ակնարկս հանգչեցնելու համար, ստէպ զայն կը փոխադրէի բնակարանիս առընթեր գտնուած ընդարձակ պարտէզին մէջ, ուր մայիսը կը տիրէր։

Ճշմարիտ եդեմ մը այդ պարտէզը, ժամադրավայր ամեն տեսակ ծաղիկներու, ամենքն ալ աղուոր և գունաւոր։ Այս պարտէզին միակ տիրուհին էր դրացուհիս, երկայնահասակ սպիտակահեր պառաւ աղջիկ մը։ Բոլորովին առանձին կապրէր ան և իրեն սիրոյ առարկայ ընտրած էր աշխարհիս այս գեղեցկագոյն մասը, ծաղիկները, որոնք ոչ կը խաբեն և ոչ ալ կը մոռնան ամեն տարի զքեզ գմայլեցնելու։

Դրացուհիս իր ծաղիկները կը պաշտէր։ Իր ոսկրոտ դողդոջ մատներովը կը փայփայէր զանոնք, թորշոմած շրթներովը համբոյրներ կուտար անոնց թարմ թերթիկներուն և անդադար հետերնին կը խօսակցէր անլսելի ձայնով։

Պառաւը անշուշտ յաճախ նշմարած էր լալու էր անյագ նայուածքս, բայց անոնցմէ հատ մը նուիրե՞լ, ո՛հ, անկարելի, գրեթէ ոճիր մը։ Միթէ մարդ մը իր զաւակները ուրիշի կուտա՞յ։

* * *

Օր մը, բազմաթիւ այցելուներ ընդունեցայ, որոնց մէջ կային գեղանի օրիորդներ։ Նոր աշխարհի զուարթ համախմբում մը որ խինդ էր համակ։

Ի՞նչպէս մեծարէի զանոնք, ի՞նչ ցոյց տայի աւելի գեղատեսիլ, ճշմարիտ հրճուանք մը պատճառելու համար անոնց. —դրացուհիս պարտէզը։

Պատշգամը ելանք և արդարեւ համոզուեցայ թէ նպատակիս հասած էի։ Ամենքն ալ հիացման մեղմերանդ աղաղակ մը բարձրացուցին։

Նոյն պահուն թաղարներու և ածուներու մէջէն ստուեր մը շարժեցաւ։ Պառաւն էր որ վիշապի դժխեմ հայեացք մը արձակեց դէպ ի մեզ որ անսովոր շփոթով իր ամենէն հեշտին ժամերը խանգարել կուգայինք։

—Ո՛հ, խնդրեմ, ինծի ծաղիկ մը տըւէք, տիկին, գոչեց օրիորդներէն մին, ամենէն սիրունը։

Ժամանակ չէր ունեցած զինքը արգիլելու։

Հա՞րկ է ըսել թէ պառաւը նոյն իսկ առանց պատասխանելու արհամարհանքով ուսերը թօթուեց։

Այն ատեն գեղանի աղջկան աչերը շաղաղնեցան արցունքով մը, որ փայլի գոյնը պիտի նսեմացնէր. և փոքրիկ զայրոյթով մը զոր կը գրգռէ վիրաւորուած անձնասիրութիւնը, չկրցաւ ինքզինքը զըսպել ըսելէ.

—Կը մերժէ՞ք, ուրեմն հետերնի՞դ պիտի տանիք...

Եւ արդարեւ զարմանալի էր տեսնել թէ ինչպէ՛ս գերեզմանին սեմին վրայ տատանող այս ստուերը սրտի՛ն սիրտեւ կը կառչէր ծաղկանց պէս տկար և վաղանցուկ իրերու։

* * *

Աւա՛ղ, հեռի չէ եղեր այն օրը ուր դրացուհւոյս դագաղը դուրս պիտի հանէին անդորր բնակարանէն։ Յանկարծական և անողոք հիւանդութիւն մը զայն կը յափշտակէր իր սիրելի ծաղիկներուն մէջէն։

Վերջին արդուզարդը կատարելու համար, դագաղը վար դրին պարտէզին մէջտեղը։

Ցուղարկաւորներու աճապարանքին բազմութիւն մը կար, բայց ամենքն ալ գրեթէ անտարբեր էին։ Միայն ես էի այնտեղ զգացող թէ ի՛նչ որոտաշարժ տեսիլ տեսնելու կենէինք հոն լալեակ. այդ վերջին բաժանումը ծաղկանց՝ որ կը լալէին, և հեգ դրացուհւոյս՝ որ ա՛լ չէր բաբախէր։

Բայց տխուր արդուզարդը կարծես թէ լմննալու չունէր։ Դագաղին բարձիկը շատ ցած էր։ Մեռելին տժգոյն գլուխը հանդարտ չէր կենար, միշտ մէկ կողմ կը ծռէր և ապա կիյնար։ Զայն ուղղելու համար եղած ամեն փորձերը ապարդիւն կը մնային։

Վերջապէս մեռելակիրներէն մէկը՝ յուսահատած, շուրջը նայեցաւ միջոց մը գտնելու համար և... իր կոշտ ձեռքերովը շատ մը ծաղիկներ խլեց, ամբողջ ածուներ մերկացուց. և բերաւ այդ ծաղիկները բարձիկին տակը զետեղեց։

Գլուխը ա՛լ չշարժեցաւ։ Գոհ էր. ա՛յս է եղեր ուզածը։

Եւ այս անտարբերներու ամբոխին մէջ, դարձեալ ես էի միայն որ նախախնամութեան մատը կընդնշմարէի այս դիպուածին մէջ, Նախախնամութեան՝ որ բիրտ մեռելաթաղի մը ձեռքով գերագոյն իղձ մը կուգար կատարելու։

Հեգ դրացուհիս։ Արդարեւ կը մեկնէր այն պահուն երբ մայիսը իր ամբողջ պերճանքովը կը փայլէր, գեղեցկութեան կատարը հասած չքնաղ կնոջ մը հանդունատիպ։ Այնպիսի օր մ'էր ուր գարնան հեւաքերը լիառատ սփռուած էին ամեն տեղ. մերթ հոծ և խիտ, և երբեմն ցանցառ հոս և հոն՝ փռած, որ մէկը դագաղը և գերեզմանին վրայ։ Բայց գէթ դրացուհիս ընկերացած էր իր ամենէն սիրելիներուն. ուրեմն երջանիկ էր և շատեր պիտի նախանձէին վրան։

* * *

Չեմ գիտեր ի՛նչ գաղտնի զօրութիւն զիս մղեց նոյն երեկոյին դարձեալ պատշգամը ելնել, պարտէզը դիտելու համար։

Ո՛հ, տխուր էր, տխո՛ւր։ Թէեւ բուրում մը կար, բայց ինծի այնպէս թուեցաւ որ ծաղիկները կուլային, թէ այդ բուրումը իրենց հառաչանքն էր։

Անկարելի է բացատրել թէ ի՛նչ կը զգայի այդ որբացած, սգաւոր ծաղիկները հեռ մթութեան մը մէջէն տեսնելով։

Եւ դիտելով թափուր մնացած տեղերը, անոնց որոնք ամենէն աւելի անձնուէր, իրենց տիրուհւոյն ընկերացած էին մինչեւ գերեզմանին խորը, յանկարծ այցելու դեռատի օրիորդը յիշեցի. այն օրիորդը որուն ծաղիկ մը տալ մերժած էր հեգ դրացուհիս և անբացատրելի յուզումով մը համակուելով մրմնջեցի.

—Տարա՛ւ, օրիորդ, հե՛տը տարաւ...

Վ. Գ. ՄԷՇՏՈՒՃԵԱՆ

ՑԱՑՏԱԳԻՐ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈԼԷՃ ԱՅՆԹԱՊ

Այս տարի Գոլէճիս վկայականներու բաշխման հանդէսը ըստ Եւրոպականի Յունիս 17 և 18 ին ընտրեալ բազմութեան մ'առջեւ տեղի ունեցաւ։ Այս անգամ ուսումնաւարտներու թիւը 17ի հասած է, ինչ որ անցեալ տարիներու ո և է մէկուն մէջ եղածէն աւելի է։

Գոլէճիս ամառնային արձակուրդը ըստ նախկին սովորութեան՝ իբրեւ 11 շաբաթ պիտի տեւէ և դպրոցը դարձեալ ըստ եւրոպականի սեպտ. 9 ին հանդիպող չորեքշաբթի օրը պիտի բացուի։ Հին աշակերտներն և նոր ընդունուիլ փափաքողները յիշեալ օրը Գոլէճին մէջ ներկայ պարտին ըլլալ։ Միայն դայս կուզենք կրկնել թէ աշակերտաց կողմանէ իբրեւ ուսումի գին և թոշակ վճարելի գումարը մուտքի օրը դըպրոցին գանձապետին յանձնելու համար իւրաքանչիւր ոք պատրաստ ի ձեռին ունենալու է։ Նախակրթարանի մէջ ուսանողներուն դասագինը երկու օսմանեան ոսկի և Գոլէճի աշակերտներունը երեք ոսկի ըլլալով՝ գիշերօթիկները՝ այս գումարէն զատ՝ 7 ոսկի ևս հացագին պիտի վճարեն։ Այնպէս որ՝ նախակրթարանի համար գիշերօթիկներուն հատուցանելիք տարեկան գումարը 9ը և Գոլէճի ուսանողներունը 10 օսմանեան լիրա պիտի ըլլայ։ Լուացք, ձեռուան վառելանիւթ և ճրագ յիշեալ ծախուց մէջ պարունակուած են։ Հիւանդութեան պարագային մէջ՝ հիւանդը՝ միայն իւր դեղագինը վճարելով՝ հիւանդանոցի բժիշկներուն կողմէ ձրիաբար կը դարմանուի։ Գիշերօթիկները իրենց զգեստները, անկողինը և ուրիշ պիտոյքը իրենք պարտին հայթայթել։ Ամեն նորեկ աշակերտի ուսման կարգը՝ մանաւոր քննութեամբ կ'որոշուի։ Անոնք որ Գոլէճիս վերաբերեալ դասերուն, կանոններուն և այլն մասին աւելի մանրամասն տեղեկութիւն կը բաղձան՝ Գոլէճիս Նախագահ Ամերիկացի Տոք. Ֆուլլըրի պարտին դիմել։ Առ այժմ կը բաւականանանք աւելցնել միայն թէ՝ Գոլէճիս շէնքը կը բարձրանայ քաղաքին արեւմտեան կողմը՝ 10 վայրկեան հեռաւորութեամբ բլրակի մը վրայ որ կանաչազեղ այգիներով ծածկուած դաշտավայրի մը վրայ կը նայի։ Գոլէճս անզուգական է իւր շրջակայ տեսարանին գեղեցկութեան, օդին բարեխառնութեան, ջուրին լաւութեան և շէնքին ընդարձակութեանն և պայծառութեանը տեսակէտով։ Օր ըստ օրէ աւելի ճոխացող իւր ընդարձակ գրադարանը, գիտական գործիքները, տարրալուծական աշխատանոցը, տաք ջուրի խողովակաձեւ ջերմուցիչները, հանգստաւէտ ննջարանները, կոկիկ և խնամեալ ճաշարանը և նմանօրինակ առաւելութիւնները ըստ ամենայնի յանձնարարելի են։

Անդուլ հոգածութեամբ կը հսկուի ընդհանուր աշակերտաց յառաջդիմութեան եւ վարուց ու բարուց գոհացուցիչ վիճակին, մանաւանդ գիշերօթիկներուն հանգստութեանը, կարգապահութեանը, կառավարութեան և առողջապահական կացութեանը մանաւոր խնամք կը տարուի։ Այս առթիւ չենք կրնար լռութեամբ անցնիլ այն անգնահատելի ծառայութեանը վրայէն զոր Գոլէճիս մի այլ ճիւղը Նկատուող Այնթապի հիւանդանոցին պատուարժան բժիշկները մատուցած են աշակերտաց, եւ գոհունակութեամբ կը ծանուցանենք թէ Գոլէճիս 20 տարուան կենաց մէջ՝ պանդուխտ աշակերտներէն հիւանդութեամբ մեռնող հատ մ'անգամ եղած չէ։

Գոլէճիս հիմնարկութենէն ի վեր ամբողջ 20 տարի անցած է և այս ժամանակամիջոցիս մէջ հանած է 150 ի չափ շրջանաւարտներ՝ որոց մեծ մասը այսօր քարոզչութեամբ, վարժապետութեամբ, փաստաբանութեամբ, բժշկութեամբ, դեղագործութեամբ և այլ կարեւոր գործերով կ'ըզբաղին և ուրիշներ դեռ Եւրոպայի ու Ամերիկայի բարձր դպրոցներուն մէջ՝ ուսմամբ կը պարապին։ 591 2—3

Այնթապ, 23 Յուլիս, 1896

ՌՈԲԷՐԴ ՔՈԼԷՃ

Սոյն Քոլէճ, հաստատեալ կայսերական Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպեան ու Ամերիկեան նմնորինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կաճառ մը, որով կը կառավարուի. Նաեւ ընտիր եւ յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Պուլկարերէն, Գաղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի զրատուն մը, իբր 8000 հատորներէ բաղկացեալ, երկրաբանական, հա՛նքաբանական, կենդանաբանական եւ բուսաբանական հաւաքածոյներ, եւ բնագիտական, Տարրաբանական, Բնախօսական եւ այլ բազմաթիւ գործիներ։

Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց. Նոր տնօրէնութիւնը եղած են բնական գիտութեան դիւրութիւններ ընծայելու համար։

Ռոպէրդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ զրական եւ գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզու եւ տոհմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի եւ դպրութեան համար գծեալ է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պիտի հետեւի իւրաքանչիւր հայ ուսանող։

Հաստատութեան քարաշէն եւ հոյակապ շէնքերը կառուցեալ են ի Ռումէլի Հիսար, Վոսփորի Եւրոպեան կողմը գտնուող բերդերուն ետեւը բլրոյ մը վրայ, որոյ դիրքը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն եւ ամենէն առողջարարն համարեալ է։

Քոլէճին յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 1ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Ռումէլի-Հիսար։ 574 10—24

ՏՕՔԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ
ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Կալաթա կամուրջին դէմը Թիւ 7
546

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Յուլիս 27/8 Օգոստոս 1896

Անուանին. եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100			Քնս. Ռէրի A	65	—
100			» » B 1%	31	—
100		1881	» » C	20	30
100			» » D ցրցուած	20	33 1/2
400			բացուած	20	29
100			միջօրէ	20	24
100		1870	Ռում. Երկ. ցրցուած	94	87
Ֆր. 500			բացուած	93	37
			միջօրէ	92	87 1/2
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	72	20
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օթ.	7	26
10	5	1872	Սօս. Օթ. տը Տ. է Վ.	3	32
140	140	1878	Լաւըինտի	51	50
500	300	1889	Անատօլուի (Բժթ. 5%	636	50
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ.	315	—
20	8	1882	Թումպէքի (Բժթ. 5%	7	—
500	500		(Պրթ.	493	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	14	20
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	1	10
11	5 1/2	1893	Օսմ. Ապահովգն. Ընկ.	4	20
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքօս	365	—
			Քարափներու բաժնեթղթոց գին	182	—

ՕԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՏԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	7	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	5	—
Ռըբըր	—	—
Կանսիլի (Հէփալէսիզ)	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	15
Փարիզ »	Ֆր.	23	—
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	90
Պերլին չէք	Մարք.	18	45

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	02
20 Ֆրանքնոց	87	16
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմիզ	51	10
Ռուսկ Թղթադրամ	8	59
Մէճիտիյէ	108	13
Մանր արծաթ	103	10
Մէթալիք	98	30
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի Ռէպօռ	17	20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 8 Օգոստոս		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	—	—
» » C » »	19	37
D (Բացուած) »	—	—
(Գոցուած) »	19	10
Ռումէլիի Երկաթուղի »	92	50
Բրիւբիլէ »	435	—
Մարսայլին Պարտաթուղթ »	465	—
Օսմանիյէ »	355	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	332	—
Պանք Օթոման (անուանկին.) »	531	—
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	27
» » 4 1/2% »	105	35
» Իտալական »	87	15
Քրէտի Լիոնէ »	773	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդուառ տ'Էսքոնթ »	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	—	—
Եգիպտական Միացեալ »	526	50
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	160
ՎԻԵՆՆԱ 8 Օգոստոս		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիօրին	48	25
Օսմ. Ռէժի »	156	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	120	—
» Փարիզի »	—	—
ԼՈՆՏՈՆ 8 Օգոստոս		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	—
» » B »	21	—
» » C »	19	12
D (Բացուած) »	—	—
(Գոցուած) »	18	87
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երաշխաւոր.	—	—
» » 1894 3 1/2% Եգպ. Հրկ.ով	—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	11	12
Այտընի Երկաթուղի »	11	—
Միացեալ Եգիպտական »	104	25
Առանձնաշնորհեալ » »	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	113	12
Պուլկար. Փոխառ.	—	—
» » Նոր 6% »	95	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	30	50
» » 5% 1884 »	30	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	325
ՊԵՐԼԻՆ 8 Օգոստոս		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Ռումէլիի Երկաթուղի »	98	95
Անատոլուի Երկթ. 1/4 Պրթղթ. »	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	330
» Փարիզի » 3 ամիս	—	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	—	—

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԻԵՆՆԱՅԻ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորանշան գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն փորկոնալէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկի, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ առաւել առատութիւն երաշխաւորեալ։ «Պիորրէ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորանշան ա՛՛ ցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի զարեջրատան վրայի յարկը միշտ Զապթիէին դէմը)։

Գատըգիւղի յաճախորդը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Իբիսօվելի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբոյժներու՝ ծնեալները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին։ Բերայի գործատեղինին։

410

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՍԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ԷՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ
ՀԱՅԵՐԷՆ
ԲԱՌԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ
ԳԻՆ 22 ՂՐՇ.

Դպրանի Ֆրանսահայ Բառագրքին երկրորդ տպագրութիւնն ալ սպառած ըլլալով, եւ միւս կողմէն՝ ԱՄԷՆ ԲԱՌ պարունակող բառարանի պէտքն զգալի ըլլալով, Եղիա էֆէնտի Տէմիրճիպաշեան յանձնուեցաւ յօրինել Ֆրանսահայ Բառարան մը, որ անոր հաշտ շարունակութեամբ անա ի լոյս կ'ընծայուի։ Տեղւոյ խնայողութեան համար ի գործ դրուած առաւելական միջոցներու շնորհիւ անհամեմատելի խտութիւն մ'ունեցող միջակադիր սոյն Ֆրանսահայ բառարանը, յօրինուած հետեւողութեամբ Լիդրէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, ուրպէս եւ ամենէն գործածական ոճերն։ Տէմիրճիպաշեան Էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, զգած է լեզուին պակսած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառագիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս եռեակ առաւելութեամբը, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից։

Այս բոլոր առաւելութեամբք Ֆրանսահայ Բառարանս, որ կը պարունակէ 966 երես, կազմեալ՝ կը ծախուի անօրինակ գնով։

522 28—40

ՆՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Հաւաքածոյ աշխարհիկ լեզուէ
Արձակ եւ ոտանաւոր
ՄԻՋԻՆ ԸՆԹԱՑՔ
17րդ- Հրատարակութիւն
Ս. ԴԱՒԹԵԱՆԻ

Հայ լեզուի Ուսուցիչները կրնան դիմել «Գազասքէր խան Թիւ 16,» եւ մէյմէկ օրինակ նուէր տանիլ այս նոր գրքէն։ 584 3—10

ՀԱՒԱՔԻՉ

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐՈՒ
Ղալաթիա, Իզմիրլի օղլու խան, Թիւ 1
ՆԱՍԻՊ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Անոնք որ կալուածատէր են, գիտեն թէ որ աստիճան դժուար գործ մ'է հասոյթներուն գանձումը։

Տասնեհինգ տարուան փորձառութեամբս կուգամ այս դժուարութենէն ազատել այն կալուածատէրները, որոնք բարեհաճին ինծի յանձնել իրենց կալուածական հասոյթներու հաւաքչութեան գործը։

Վեցամսեայ փորձ մը կատարելապէս պիտի համոզէ զիրենք։

Հաւատարմութիւն և գաղտնապահութիւն կատարեալ։ 2—5

ԴԻՒՐԻՆ ԵՂԱՆԱԿ

Ֆրանսերէն ընթերցանութեան եւ զրուցատրութեան
Պատրաստեց
Յ. Թ. ՀԻՆԳԼԵԱՆ

Դպրոցական յառաջիկայ վերամուտին առթիւ Յարգոյ տեսուչներու եւ դասատուներու ուշադրութեան ու քննութեան կը յանձնուի այս նոր քերականական-ընթերցարանը՝ որ մանկավարժական ընտրելագոյն մեթոտով կը սորվեցնէ ֆրանսերէն ընթերցանութիւն։

Բայց ինչ որ մասնաւոր առաւելութիւն մը կուտայ այս նոր երկասիրութեան, սա է թէ՝ տղայն A, B, C,ն ճանչցած օրէն՝ իրագործական (Կուէնեան) մեթոտով պիտի վարժուի նաեւ զրուցատրութեան։

586 ԳԻՆ 2 ՂՐՈՒՇ 6—15

ՄԵԾ դեղարան

Ա. ԳՈԼՕԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս Թօբհանէ ճատտէսի Թիւ 359
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Շնորհիւ իւր տասնըվեց տարիներէ ի վեր անխոնջ եւ յարատեւ աշխատութեանցը իւր դեղարանը այսօր հաւասարած է Եւրոպիոյ առաջնակարգ դեղարաններու, ի մեծ ծառայութիւն ժողովրդեան, բժիշկ, մասնաւորապէս տեղւոյս եւ գաւառաց դեղագործներու։ Եւրոպիոյ հռչակաւոր դեղօրէից գործարանատանց հետ պէտք եղած յարաբերութիւնները եւ կապակցութիւնները հաստատելով ամեն ջանքն իր հասնելու ուրիշ որ եւ է տեղ չգտնուած նորանոր դեղեր ու գործիքներ։

Տեղւոյս եւ թէ գաւառաց համար յանձնարարուած դեղեր կամ բժշկական ո եւ է առարկաներ կատարեալ ճշդութեամբ գնելով կը ծախուին ընծայելով միանգամայն ամեն տեսակ դիւրութիւններ։

Դեղարանը ունի իւր մասնաւոր սենեակները հիւանդաց համար, ուր ամեն օր բազմաթիւ բժիշկներու այցելութիւնը կ'ընդունի որոնց իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ։

Օբերաթէօր Տօքթօր Նուբէտտին պէյ քաղաքային եւ զինուորական բժշկական վարժարանաց վիրաբուժական ուսուցիչ ամեն օր ժամը 10-12 ըստ Թրքաց։

Տօքթօր Քարագօզ մասնագէտ երկու սեռի ծընընդամիզական եւ զաղլիական ախտերու կը գտնուի ամեն օր ժամը 3-11 իւր հաստատած եւրոպական դարմանատունը։

Տօքթօր Ռաֆայէլեան մասնագէտ ներքին եւ արտաքին հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 3-5 ըստ Թրքաց։

Տօքթօր Զօլաքեան մանկաբարձ եւ մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 2-6 ըստ Թրքաց եւ ուրբաթ օրերը ձրի աղքատաց համար։ 593 2—35

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

Վօլիւռնօ շոգենաւը, նաւապետ Շուէն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հօս հասաւ։

Իտալօ շոգենաւը, նաւապետ Ուսպըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հօս կ'սպասուի ամսոյս 12ին։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Առ Պատուարժան Խմբագրութիւն
«Արեւելք» լրագրոյ

Տասն երկար տարիներէ ի վեր «Gravelle dans les reins et gravelle dans la bile» անուն հիւանդութենէ տառապելով, եւ մանաւանդ վերջին երեք տարիներուն մէջ ամենասաստիկ կերպով գիշեր ցերեկ տանջուելով սաստիկ ցաւերէ, ընդհատութենէ, ախորժակի պակասէ եւ ուրիշ ամեն այս հիւանդութեան հետեւանքներէն, քաղաքիս ամեն բժիշկներուն դիմած էի առանց որ եւ է դարման մը գտնելու։

Վերջերս առիթն ունեցայ ճանչնալու Պ. Հայկ Աղազարեանը որ իր մասնաւոր դեղերովը զիս բոլորովին առողջացուց եւ իր այդ դարմանին շնորհիւ իմ առողջութիւնս գտած եմ քիչ ժամանակի մէջ։

Հետեւաբար երախտագէտ ըլլալով Պ. Հայկ Աղազարեանի իր այդ բուժիչ դեղերուն համար, պարտականութիւն կը համարեմ իմ շնորհակալութիւններս ձեր պատուական թերթին միջոցաւ, հրապարակաւ յայտնել իրեն, եւ այս առթիւ կը համարձակիմ ջերմապէս յանձնարարել Պ. Աղազարեանի այդ դեղերը այն ամեն անոնց որոնք ինծի պէս այդ ախտէն տառապած են, եւ արդէն շատեր ինծի պէս օգտուած ըլլալով իրենց երախտագիտական զգացմունքները յայտնած են տեղական մամուլին միջոցաւ։

15 Յուլիս 1896 ՆԻՔՈԼԱ ՎՕՋԻՍԻՍ
Իզմիր

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

Առաջիկայ դպրոցական տարեշրջանին համար պաշտօն ստանձնելու պատրաստ են բազմաթիւ ուսուցիչներ եւ վարժուհիներ։

Դիմել Իսաթեան գործակալութեան Թիւ 16 Դազասքէր խան, բանակցութիւն կատարելու եւ պայմանները ճշդելու համար։ 55 3—10

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Զանազան տեսակ լօճումի
ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ
Էսկի-Զապթիյէի դիմացը Թիւ 57
ՊՈԼԻՍ

Դերձակ վաճառական

ՓԷՇՏՄԱԼՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահճէ-գաբու, Համիտիյէ Թիւրպէսիի ճիշդ դիմաց Թիւ 21

Ճաշակի տէր անձանցմէ գնահատուած այս դերձակ-վաճառատունը, որ երկար ատենէ ի վեր հռչակ հանած է իր ծախած կերպասներուն ազնուութեամբ ու կարած հագուստներուն վերջին ծայր ձեւաւորութիւնովը, հասարակութեան աւելի եւս օգտակար ըլլալու եւ իր յաճախորդներուն ամէն նորաձեւութեան համեմատ հագուստ կարենալ հագուեցնելու համար, Գաղիական եւ Անգլիական վաճառատուններուն հետ կնքած պայմանագրութիւններովը, թէ գոյնի եւ թէ գործուածքի մասին առաջին անգամ հրապարակ ելած նորաձեւ ապրանքներէն միշտ ճոխ հաւաքածոյ մը կ'ստանայ։ Իր վաճառատան մէջ պաշտօնավարող դերձակներէն իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ, որոց գլուխը կը գտնուի Պազար Միքիէրէի նախկին Մագազաաարը Մ. Պլաժ։

Ջերմապէս կը յանձնարարենք այս վաճառատունը, ճաշակի տէր անձանց։

558 13—48

ԲԱԶԷ

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԵՐՁԻՑ
Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Ապուտ Էֆէնտի Նէնի Չարշը, Թիւ 5, 6

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով թէ՛ պատրաստ և թէ չափու վրայ հանդերձեղէններ։ Տնօրէնութիւնն՝ սերտ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի ձեռին ունենալ ազնիւ չուխայներու ստուար քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և սղութիւնն իսկոյն կը պարզէ լաւ գիտողին։ Գերման-Աւստրիական կերպ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Պելճիքական լաւ ապրանքներ անդադար ընտիր գործուածքներով պատրաստել և անշուք գներով ծախել, այս եղած է վաճառատանս նշանաբանն։ Հրապարակէն չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճգնող վաճառատուներն այցելել առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատուններն ալ։

Վերջին գին. Թիւը 2 դրշ.

540 22—100

ԻԼԱՆ ՊԱՂԸ ՍԸՐԱՄԲԷՐԻ

Տայիրէյի սաիրէմ մաթպաասը լազմէսի իչին 120 թօփ էյէք ալթ ալթ քեաղըտընը լիւզիւմ-կէօրիւլմիւշ օլմաղլա իխթիմալը միւնագասատա նիւմունէսինէ մուվաֆագ օլարագ տէֆաթէն վէ թէմամէն թէսլիմ օլունմագ վէ թէմամիի թէսլիմինի միւտէաքիպ ճանիպը մաթպաատան վիրիլէճէք մազպաթա իմուլասաքէրի իւզէրինէ եազըլաճագ սուրէթլէ էսմանը 2 թագսիթ իլէ թէտիյէ վէ իֆա գըլընմագ իւզրէ մահը հալը բու մինին 27ինճի ճումա իրթէսի կիւնի մազամը վալաի աքրասէրի մուհասէպաթ տայիրէսի չիւպէյէ մախսուսէսինտէ միւնագասա գօնուլաճագ մահը հալ մէզքիւրին 29ընճը կիւնի ինհալէյի գաթիէսինին իճրասը մուգարրէր պուլունտուղունտան ճալիպ օլանլարըն մեօհիւրլէնմիշ օլան նիւմունէսի կէօրէրէք միւնագասա տախի օլմագ իւզրէ չիւպէյի մէզքիւրէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 30 1—2

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

579

ՆՕՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12 433 000
ՀԱՍՈՅԹ 1895 ՏԱՐՒՈՅ 3,161,300

ՆՕՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,671,100
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,245,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 ա սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու եան

1828
L'UNION
DE PARIS

ԻՒՆԻՈՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828 — 1829

1828
L'UNION
DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և զանձնի ապահովագրինք	ֆրանք 93	ՄԻԼԵՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 16½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 194	»
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	»	15 ՄԻԼԻԱՐ

Ընկերութիւնը չափաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամէն տեսակ վաճառք և վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կարասիներ, և ասոնց նմանող զանազան շէնքեր և ապրանքներ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց դրամատունէն դրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատուոյ նախագահ, Օսմ. կայս. դրամատան և Րէժիի ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։

Մ. ԱՏՈԼՖ ՎԵՐՆ. Վերն և Ընկ. դրամատունէն, դրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղւոյ Ընկերութեան, և Օսմ. կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դեր-նախագահ։

Մ. Մ. ՕՏԵՆՈՒՍ. Ս. Տերվիէ, Գ. Ժէմոն, Ժ. Մաքլուառ, Ա. Միռապօ, Ա. Թուրնէյսէն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։

Մ. ՇԱՌԼ ՌՕՊԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։
Մ. ԱԼՊԷՐ ՖՈՒ. » կենաց ճիւղին։
Մ. ՍԻՄՈՆ ԴԱՅՍԱՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Ղալաթիա, Գարաքէօյ Եէնի-խան։
Ընկերութեան դրամատունն ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	ֆրանք 127	ՄԻԼԵՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 15½	»
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 72	»
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 258	»

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն	Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն	Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն	» à terme fixe

4. Գոմպինէ (Combinée) բսուած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր դաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) ստորագրութեան ներքեւ, շահաբաժինները կ'երաշխաւորէ, որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ և թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և տարւոյց որոշուած շահաբաժինները։

Իւնիոն Ընկերութեան 127 միլեոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ %ը երաշխաւորուած բլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյականի տէր անձինք կը փնտռուին։ 573

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՆԵՐԿԵՐՈՒ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ «ՕՍԴՐԻՍ» ՎԱՌՆԻՇԻՆ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՍԵՒ ՄՈՒՐԻ

Վաճառանիշ

ԽՄՈՐԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՂ
SCHIPF, SRPEK & COMP.
VIENNE, I. LOTHRINGERSTRASSE, 3
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ R. et F. Heer Կ. ՊՈԼԻՍ

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Եարըմ եաղը Սէմավ սախթիեանը ատէտ 500 պէհէր զըրէյի ճէտիտի 15 ղրշ., 4 ճամը միւճէտտէտ ֆէներ ատէտ 5000 պէհէր ատէտի 1 ղրշ. 5 փարա։

Նիզամիէ Սարրաֆխանէ անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճագ պալատէ մուհարրէր 2 գալէմ էշեա ֆիյաթը մուրագգամլարը իէ Թալիպլէրի էօնտէսինտէ օլուպ Թէմմուզը րումինին 29ընճը կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնաագասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթաաընա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 29 3—3

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ալ հաւկ չկայ խաբելու եւ փոխցնելու.

MARQUE DE FABRIQUE
Գործարանի մարկան

Ընդունուած է անասնաբոյժերու եւ անասնաբուժներու կողմէ։

Այս դեղ անմիջապէս եւ անվրէպ կը դարմանէ ձիերուն կաղալը, ծմլուածքները, ոտքերու դռռնալը, ցռուկի վէրքը, ծունգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Գին վեց ֆրանք.

Վեցուկէս ֆր.ով ուզուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէզիրի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանզիւք եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 4-52

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 29/10 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 30/11 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 31/12 Սուրհանդակ դէպի Փօրթ [illegible] նաւահանգիստները [illegible] ժամը 11ին։
Դշ. 31/12 Սեվաստոպ[illegible] սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 1/13 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 2/14 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Յուլիս 30 11, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին. 532

Տօքթ. Յ. Շիրինեան

Իւր բնակութիւնը հաստատած է Գում-Գաբու Պատրիարքարանի փողոց (Մօլլա Թաշը) Թիւ 15 տունը, ուր կընդունի ամեն օր իրեն դիմող հիւանդները։

Իւր ստացած երկարամեայ փորձառութեամբն եւ գիտական վերջին մեթոտներով պիտի դարմանէ երկու սեռի ներքին ամէն տեսակ հիւանդութիւնները ինչպէս նաեւ տղայոց տկարութիւնները։

Ձրի դարման, ամեն հինգշաբթի կէս օրէ վերջ իւր բնակարանը։ 587 8—40

ՆՈՐՈՒՂՆՑՈՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուդարձին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոս, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաթաքօլօ, (փոփոխակի Քալամադա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սէլանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Քաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոսէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոս հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա զացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, Նորէն Պէյրութ, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՑ Ա Ն Ա ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայի եւ Պոլսոյ միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Անդրկսէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի օգոստոս 11ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղեքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸԳՈՒԼ
575 Մումհանէ փողոց Թ. 10

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՀԵՐՈՒ

ԺՕՐԺ Ժ. ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.

657-659 Բերա, Մեծ Փողոց Գրանտ-Գոտէո, [illegible] 657-659

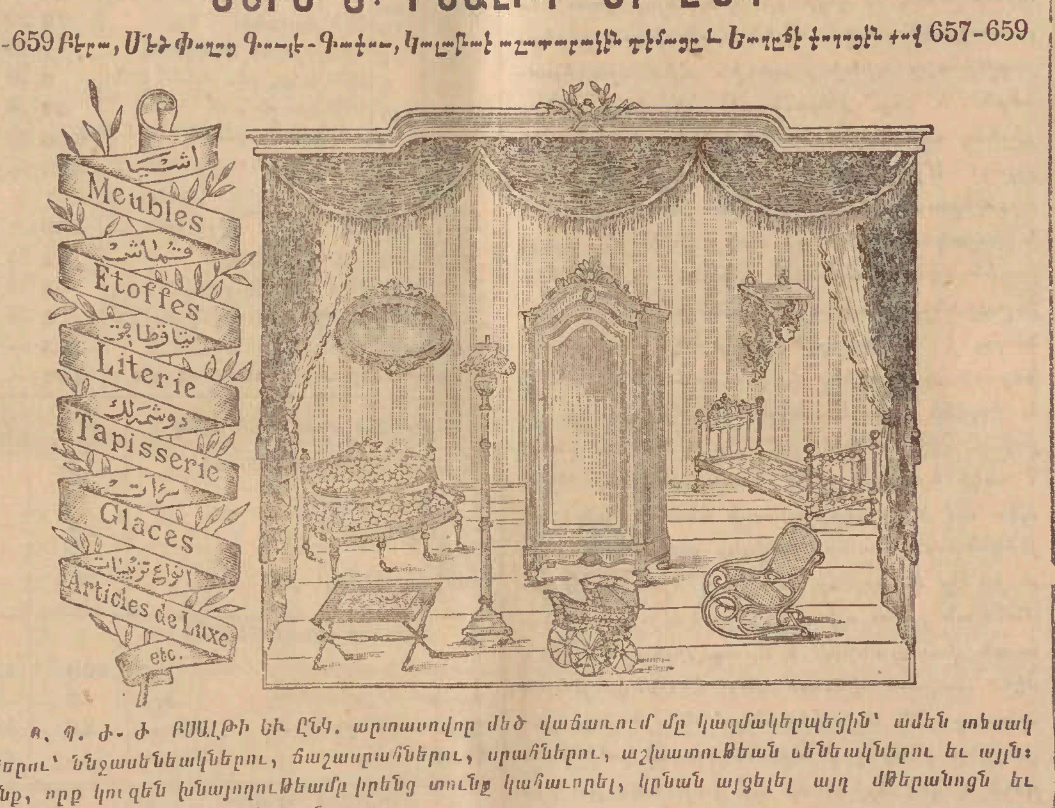

Ժ. Գ. Ժ. Ժ ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ. արտասովոր մեծ վաճառում մը կազմակերպեցին՝ ամեն տեսակ կահերու՝ ննջասենեակներու, ճաշասրահներու, սրահներու, աշխատութեան սենեակներու եւ այլն։ Անոնք, որք կուզեն խնայողութեամբ իրենց տունը կահաւորել, կրնան այցելել այդ մթերանոցն եւ գիներուն վրայ տեղեկութիւն առնուլ։

ՃԱՇԱԿ, ԱԺԱՆ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Վաճառատունը նաեւ ունի կահերու եւ կահաւորման գործարան մը, ամեն տեսակ յանձնարարութեանց համար, զորս կը գործադրէ երաշխաւորեալ տոկունութեամբ։ Կարճ միջոցի մէջ կը յանձնուին թէ՛ մայրաքաղաքիս եւ թէ գաւառաց համար։

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն. Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոյալ-Վինտզորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ամենէն պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին եւայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը չքադրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անհաւատալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն, առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւոր վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէրժէնի փարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինտզորի ծախուած տեղերը։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՈՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առնից զմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին **Ճօն Նովիլ եւ Որդիք** գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կորսնեն։

Ճօն Նովիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքին ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

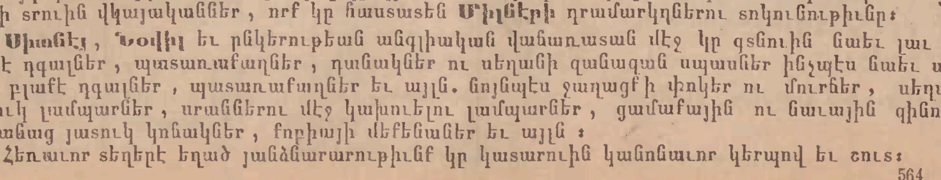

Սիտնէյ Նովիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ **Միլներ** գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն **Միլների** դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նովիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժան բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. Նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ծովային զինուորականաց յատուկ կօշիկներ, քօբիայի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։ 564

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԵՐՔԵՐ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Փարիզ, Վըբէրի փողոց, Թիւ 40
Կ. Պոլսոյ միակ կեդրոնատեղին է Բերա, Մեծ փողոց նախկին օթէլ տ'Անկլըթէռի տեղը նոր շինուած շէնքն Թիւ 463

ՍՆՆԴԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔ

Օլիվի Պիսքիւի
Հընթլի բալմէր պիսքիւի
Կարագ եւ շորլա
Ամեն տեսակ երշիկ
Չինական թէյ
Տուփերու մէջ պահուած բանջարեղէն
Աղած ձուկեր «սարտէլա»
Շաքարացեալ մրգեղէնք
Էն պատուական գարեջուրը
Շաքարով շինուած պտուղներ
Ամեն տեսակ պանիր
Զանազան նպարեղէն
Ամեն տեսակ ուտելիք
Ֆրանսական գինիներ
Լիոնի բաստաներ

—o—

ԱՌՏՆԻՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Սեղանի սպասք
Խոզանակի ամբողջ գործիքներ
Փայտէ ու մետաղէ պնակ ու ափսէ
Խոհանոցի կազմածք
Մետաղէ զաւաթ եւ թէյանօթք
Պաքարա բիւրեղէ ամեն տեսակ պիտոյք
Տեսակ տեսակ անուշ հոտեր
Զանազան կահեր
Մարմնամարզի գործիքներ
Վրանի եւ պարտէզի պիտոյք
Լուացքի զանազան աճառներ
Հեծելանիւներ եւ այլն

Թէ մեծաքանակ եւ թէ փոքրաքանակ գնուած ապրանքները ամենայն դիւրութեամբ ու առանց վնասուելու կը փոխադրուին մինչեւ փափագուած տեղը։ 638 24—24

L'ANCRE ԼԱՆՔՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	1871ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ	206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, նախագահ
» Ռուտոլֆ Հոեոս, դեր-նախագահ
» Ժոզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօլօման Նարօ » » »
» Անթուան Բրօբէշ տ'Օսթէն
Թէօտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, **ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՑԻ**
Գլխ. Գործակալ, **ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ** Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան Թիւ 7,
563

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԷԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1896 ՅՈՒՆԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վափուրէն էնօղ շէհէրլէր

11 05 Ր.Ա.Գվզ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենիք.Մրկ.Ր.Հիս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պչր.
11 15 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պչր.
11 — Գնտ.Վնք.Չնկ.Պէյլ.Գգկ.
11 15 Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնիք.Չէնկ.Պէյլ.Գգկ.Պչր.
12 — Ենմ.Մէզպ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պէչրթ.
12 — Պէյք.Բշպճ.Ենք.Զպգլ.Գնլճ.Պօյճ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Արնվք.Չնկք.Պէյլպ.Օրթ.Գգկճգ.Պչրթ.Գպթշ.
1 — Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պչր.
12 50 Ենմ.Մէզ.Պէօյք.Թրպ.Պէյք.Բշպ.Զպքլ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ.Վանի.Չնկ.Պէյլ.Գգկ.Պչր.
1 45 Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արնք.Գրչ.Պէչիքթաշ
2 25 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնք.Չնկ.Պէյլ.Գգկճ.Իսկ.
3 — Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պչկ.
3 45 Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնք.Չնք.Պէյլ.Գգկ.Պչր.
4 15 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պչր.
5 — Ենմ.Մզպ Պէօյք.Թրպ.Պէյք Բշպ.Զպլ.Գնլճ.Ա.Հ.Գնտլ.Վնք.Չնկ.Պէյլ.Գգկ.Պչր.
5 45 Ենմ.Մէզ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.ԽսԹ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս Պէպ.Արվ.Գրչ.Օրթ.Պչկ.
6 30 Պէյզ.Բշպ.Զպգլ.Գնլճ.Մրկ.Ր.Ա.Հ.Գնտլ.Արն.Վնք.Չնք.Պէյլ.Օրթք.Գգկ.Պչկ.
7 05 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Են.Մրկ.Գնլ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Պէպ.Արն.Գրչ.Չնկ.Պէյլ.Օրթ.Գգկ.Պչթ.
7 45 Ա.Ր.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Մրկ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պչր.
8 30 Ր.Գվ.Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյք.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վան.Չնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ.
9 15 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թար.Ենք.ՍԹՆ.Պօյճ.Ր.Հիս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պչր.
10 — Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Թրպ.Պէյք.Ենք.Մրկ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվք.Օրթ.Պչր.
10 30 Ենմ.Մզպ.Պէօյք.Գրճ.Թրպ.Ենք.Պէպ.Օրթ.Պչ
10 30 Ա.Հ.Արնվք.Պչրթ-
10 45 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպճ.Զպգլ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնք.Չնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ.
11 — Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Պօյճ.
11 50 Արնվ.Օրթ.Պչր.Ր.Հս.Արնվ.Օրթ.Պչր.

Կէօփրիւէն վափուր մինօղ շէհէրլէր

12 15 Պէչկ.Օրթ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հ.Պօյճ.ԵԵնք.Պէյզ.Թրպ.Պէօյք.Մէզպ.Ենմ.
1 05 Պչր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյք.Մզպ.Ենմ.
1 — Իսկ.Գգկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Զպգ.Բշպ.Պէյզ.Պէօյք.Մզպ.Ենմ.
2 — Պչրթ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հ.Պյճ.Ենք.Թրպ.Գրճպ.Պէօյք.Մզպ.Ենմ Ր.Ա.Գվզ.
2 45 Իսկ.Գգկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտլ.Ա.Հ.Գնլճ.Զպգլ.Բշպ.Պէյզ.Թրպ.Պէօյք.Մզպ.Ենմ.
3 — Պչր.Օրթ.Գրչ.Արվք.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյք.Մէզպ.Ենմ.
3 25 Գպթ.Պչկ.Գգկ.Օրթ.Պէյլ.Չնկ.Արվ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.Ենք.Բշպ.Պրգ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
4 — Պչկ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյք.Մզպ.Ենմ.
5 15 Պչկ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հ.Պօյճ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.Ր.Ա.Գվզ
5 — Գպթ.Պչկ.Գգկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Պէպ.Բշպ.Պէյզ.Ենք.
6 — Գպթ.Պչկ.Օրթ.Արվ.Պէպ.Ա.Ր.Հս.Մրկ.Ենք.Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
7 — Պչ.Գգկ.Պէյլ.Չնկ.Արվ.Գնտ.Ա.Ր.Հ.Պօյճ.Ենք.Պէյզք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
8 30 Պչկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
8 45 Պչր.Գգկ.Պէյլ.Չնկք.Գնտլ.Ա.Հ.Գնլճ.Զպգլ.Բշպ.Պէյզք.Թրպ.Պէօյքտ.Մզպ.
9 15 Պչր.Օրթ.Պէյլ.Արվ.Ր.Հս.Պօյճ.Ենք.Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
10 05 Գպթ.Գգկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Զպք.Բշպ.Պրգ.Մզպ.Ր.Ա.Գվ.
10 20 Պչկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Մրկ.ԽսԹ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմ.
10 50 Գպթ.Պչկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.Ենք.Բշպ.Պրգ.Պէպ.Ենմ.զացող շոգ.ն պիտի հաղորդակցի.
11 10 Պչկ.Գգկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ.Բշպ.Պգգ.
11 15 Կամուրջէն ուղղակի Արնավուտգիւղ
11 20 Պչկ.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մզպ.Ենմահալլէ
11 30 Պչկթ.Գգկ.Օրթ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտա.Պէյզէք
12 — Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյք.
12 15 Պչկ, Օրթ, Գրչ, Արն, Պէպ,

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ